

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Director: Mircea Itu. Redactor-șef: Mioara Vergu-Iordache

Strategiile și preocupările Universității Spiru Haret (II)

BUNE PRACTICI ÎN IMPLEMENTAREA CULTURII CALITĂȚII

Prof. univ. dr. Constantin MECU
Prorector al Universității Spiru Haret

În vederea organizării și realizării procesului de asigurare a calității, instituția se folosește de relațiile ce se stabilesc între următoarele componente: domenii, criterii, proceduri, standarde și indicatori de performanță (Prezentarea conținutului acestora este făcută în Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 28 Octombrie 2006, pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a ARACIS). Acestea reprezintă baza de referință pentru managementul calității învățământului, oferind, totodată, cadrul de realizare a bazelor de date și informații pe care instituția le utilizează pentru monitorizarea internă și pe care își construiește dosarele de evaluare externă a calității.

Procedurile reprezintă „a ști să faci” o anumită activitate, etapele ce trebuie parcurse, într-o succesiune dată pentru a realiza o activitate de calitate (de predare, de seminarizare, de practică de specialitate) sau pentru a elabora un anumit produs caracteristic (plan de învățământ, programă analitică, stat de funcții, mod de evaluare a performanțelor personalului etc.), precum și mijloacele folosite pentru realizarea obiectivului asumat.

Criteriile sunt specifice fiecăruia dintre domeniile prezentate și reprezintă un aspect fundamental de organizare și funcționare a unei instituții furnizoare de calitate. În România, primului domeniu menționat anterior, cel privind *capacitatea instituțională*, îi corespunde criteriul –

structurile instituționale, administrative și manageriale, și, un *al doilea criteriu* – *baza materială*. Cel de-al doilea domeniu – *eficacitatea educațională* – are drept criterii conținutul programelor de studiu, rezultatele învățării, activitatea de cercetare științifică și activitatea financiară a organizației.

Celui de-al treilea domeniu – *managementul calității* – îi revin, în calitate de criterii, strategii și proceduri pentru asigurarea calității; proceduri privind inițierea, monitorizarea programelor de studiu, proceduri de evaluare a rezultatelor învățării; proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral; accesibilitatea resurselor adecvate învățării; baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității, transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii, certificate, diplome și calificări oferite; funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației.

Fiecărui criteriu îi corespund *standardele*. *Standardul* reprezintă descrierea cerințelor formulate în termeni de reguli sau rezultate, adresate unui nivel minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație. *Standardele de referință* descriu cerințele ce definesc un nivel optim de realizare a unei activități de către o organizație furnizoare de calitate, pe baza bunelor practici, existente la nivel național sau internațional.

Indicatorii de performanță reprezintă o apreciere a nivelului, o măsură a realizării unei activități în cadrul instituției față de standardele și standardele de referință stabilite.

(Continuare în pag. 4)

Simpozion internațional într-un an de excepție

„PEISAJELE – PERCEPȚIE, CUNOAȘTERE, CONȘTIENTIZARE ȘI ACȚIUNE”

Conf. univ. dr. Cornelia MARIN
Decanul Facultății de Geografie și Geografia Turismului

Toată Europa sărbătorește, în 2009, anul european al cercetării, creativității și al inovării. De ce anul acesta și de ce această apreciere? Pentru că situația economică și socială mondială se prefigurează ca o stare de criză generată – fie că se recunoaște, fie că nu se recunoaște – de problema energetică, de necesitatea unui salt calitativ de la declarații la fapte în ceea ce privește dezvoltarea durabilă a societății umane. Ce poate ajuta omenirea să iasă din această criză? Găsirea unor soluții revoluționare, prin promovarea capacităților creative și de inovare. Care sunt „sediile” acestor soluții? În general, instituțiile de învățământ, educare și formare continuă, care promovează capacitățile creative.

Domeniile, care sunt deschise de către această inițiativă europeană, sunt multiple: educarea și formarea tinerilor, cercetarea, politicile sociale și regionale, precum și dezvoltarea rurală.

Cadrele didactice, masteranzii și studenții Facultății de Geografie și Geografia Turismului marchează acest an deosebit printr-o activitate susținută în domeniul cercetării. În perioada 3-5 aprilie, Facultatea de Geografie și Geografia Turismului din cadrul Universității Spiru Haret a organizat, la sediul ei din București, Bulevardul Timișoara nr. 58, Simpozionul Internațional „Peisaje – Percepție, Cunoaștere, Conștientizare și Acțiune”. Programul acestei manifestări a fost dens, dar atractiv pentru participanți.

Jurnal de simpozion

Pe data de 3 aprilie 2009, ca o continuare a unor mai vechi preocupări, prima zi a simpozionului a fost dedicată Sesiunii de comunicări a studenților și a masteranzilor. Pentru această sesiune s-au înscris 18 lucrări cu susținere în plen și cinci postere. Printre studenții participanți s-au numărat și patru din Portugalia. Studenții facultății noastre au prezentat lucrări

interesante și, chiar dacă emoțiile au făcut ca expunerea propriu-zisă să fie marcată de stângăcii, au fost apreciați și încurajați să continue cu activitatea de cercetare. Masteranzii, îndrumați de cadre didactice pentru a desfășura o activitate de cercetare în domeniul în care se pregătesc sau spre ce își propun să lucreze în viitor, au susținut teme deosebit de interesante (foto1). Discuțiile purtate pe marginea lucrărilor și mai ales a

posterelor s-au desfășurat în pauza de masă.

Următorul punct în programul zilei de vineri a fost un tur al orașului București, cu vizitarea Palatului Parlamentului, a Muzeului de Istorie și a Centrului vechi, încărcat de istorie.

La acest periplu prin oraș au fost invitați și studenții și masteranzii ale căror lucrări au fost considerate deosebite, ca o

apreciere pentru efortul și aplecare lor spre cercetare.

Ziua de sâmbătă, 4 aprilie 2009, a reprezentat ziua destinată doctoranzilor și cercetătorilor seniori.

În plenul ședinței, după cuvântul de deschidere, s-au prezentat două lucrări deosebit de interesante:

1. Prof. univ. dr. doc. Grigore Posea a susținut comunicarea intitulată „Conceptul <peisaj> între geografie și alte discipline”, care a impresionat prin îndemnul la acuratețe în abordarea unui concept, la studierea unei bibliografii cât mai bogate, cât mai diversificate și revenirea la surse inițiale, acolo unde conceptele au fost definite și au căpătat o complexitate cuprinzătoare. Peisajul este privit și apreciat de orice drumet, dar un geograf reușește să descopere în el o serie de elemente ce țin de observația directă și se explică prin procese geografice.

2. Alin Totorean a avut o prezentare privind *Expediția în Australia*. Pasionat de aventură și de cunoașterea unor noi zone, dar și a unor moduri de viață inedite, exploratorul, angajat al firmei CD press, care editează *Terra Magazin* (unul din sponsorii manifestării noastre), a adus un material brut pe care l-a oferit spre analiză specialiștilor geografi.

(Continuare în pag. 3)

BASARABIE CU JALE

În mine a lovit străinul

De Paști sau Denii.

Dar încolțitu-m-au bezmetici

Și moldovenii.

Că nu suntem români străinul

Pe-a lui o ține.

Și-ai mei mai tare-l cred

pe dânsul

Decât pe mine.

Basarabie cu jale,

Basarabie,

De pe deal și de pe vale,

Basarabie!

„Încălcită-ți este viața”,

Basarabie!

„Ca grâul ce-l bate gheața”,

Basarabie!

În mine-au dat și moldovenii

Necreștinește.

Ci-s fericit că-n ei românul

Tot mai trăiește.

Ei spun că nu-s români,

ci lacrimi

În piept frământă

Când un Farcaș sau Vicoveanca

Sau Gheorghe cântă.

Basarabie cu jale,

Basarabie,

De pe deal și de pe vale,

Basarabie!

„Încălcită-ți este viața”,

Basarabie,

„Ca grâul ce-l bate gheața”,

Basarabie!

Grigore VIERU

FERICIREA UMANĂ

Prof. univ. dr. Ioan N. ROȘCA

Conținutul fericirii umane

Fericirea este o urmare nemijlocită a faptului că omul și-a împlinit aspirațiile, că și-a realizat sensul pe care și l-a fixat. Ea survine ca stare subiectivă, ca plăcere, în cazul în care omul se simte împlinit ca ființă bio-psiho-socială, în situația în care este liber și, de asemenea, atunci când și-a atins scopurile.

De regulă, filosofi au considerat că fericirea, ca stare subiectivă, presupune stările de plăcere, pentru că a pune semnul egalității între fericire și neplăcere ar fi, evident, un non-sens.

Considerând omul ca ființă bivalentă, corporală și spirituală, vom admite că el poate obține fericirea ca plăcere atât prin satisfacerea unor trebuințe trupești, cât și prin împlinirea unor cerințe și aspirații specifice spiritului său. Dar, chiar și în primul caz, ca stare plăcută generată de realizarea unor cerințe corporale, fericirea poate fi conștientizată și, astfel, ea poate deveni și o desfătare a sufletului. Oricum, putem distinge între *plăceri*, care aparțin trupului (de fapt, generate de trup, dar reșimțite în suflet), și *bucurii*, care sunt exclusiv sufletești.

Hedoniștii, precum cirenaicul Aristip, au pus pe prim plan plăcerile trupești. Alți filosofi, între

care atomistul antic Epicur și teoreticianul contemporan John Stuart Mill, au considerat ca superioare desfătările sufletești.

Desigur, plăcerile trupului sunt foarte importante, fiind urmare a realizării unor valori vitale, ca sănătatea, agilitatea, prospețimea fizică etc. O simplă durere de dinți ne poate umbri sau anula orice altă stare de fericire. Dar, pentru că ne definim prin suflet, iar nu prin trup, rezultă că *desfătările sufletești sunt superioare celor trupești*. Într-adevăr, ele sunt mult mai durabile, iar ecoul lor în conștiință este mult mai profund.

(Continuare în pag. 4)

• ROMÂNII DE ASTĂZI SĂ-ȘI FI PIERDUT ÎNCREDEREA ÎN ROMÂNITATE?

• Modelele sunt mai necesare ca oricând • Din nefericire, mai ales tineretul nostru este lipsit de cunoștințe privind trecutul nostru și, cu atât mai mult, privind personalitățile din trecut • Există o tendință, la unii, de a „vedetiza” partea negativă și de a ironiza partea pozitivă • Istoria trebuie să fie *sine et studio*, detașată de orice, în afară de adevăr • Un cetățean, dacă nu-și cunoaște limba, nu-și cunoaște istoria și nu-și cunoaște teritoriul, nu-i cetățean! Sunt trei materii esențiale, care n-ar trebui tărguite, nici scurtate, ar trebui predate cu toată frumusețea lor și în toată integralitatea lor.

În **pagina a 8-a**, citiți un excepțional interviu acordat de academicianul Dan Berindei, vicepreședinte al Academiei Române, colaboratorului nostru, conf.univ. Valeriu Răpeanu

• **DISERTAȚIA – UN ADEVĂRAT SCHIMB DE EXPERIENȚĂ** – apreciază conf. univ. dr. Florin Făiniș, decanul Facultății de Drept și Administrație Publică București **. Pagina a 3-a**

• **DESPRE CUVÂNTUL PAȘTI** - conf. univ. dr. Valeriu Marinescu, decanul Facultății de Limba și Literatura Română, arată succint care îi este originea, care îi este evoluția, ce sensuri dezvoltă în limba română, ce expresii au în componența lor cuvântul Paști –, dar și înțelesul unor cuvinte care se leagă de Sărbătoarea Învierii Domnului: *denie, epitaf, harți, praznic, sfeștanie*. **Pagina a 3-a**

Evaluarea cercetării științifice (I)

Lector univ. dr.
George LĂZĂROIU

Țelul cercetării științifice trebuie să fie progresul umanității, iar fiecare contribuție academică făcută publică ar fi dezirabil să se constituie într-un pas în această direcție. Consistența și relevanța produsului științific pentru comunitatea academică sunt determinate de limba în care materialul este susținut (dacă vorbim de o comunicare) sau redactat (pentru articol sau carte), de sistemul de evaluare, precum și de vizibilitatea și impactul manifestării științifice sau revistei academice. *Comunicarea științifică* este un demers academic, validat cel mai adesea superficial de un consiliu, ce nu poate avea competența acoperirii fiecărui palier al științei, și care

acordă totodată și o șansă cercetătorului de a aduce în fața publicului cele mai recente investigații ale sale. În România, ideea de simpozion sau congres s-a trivializat tocmai fiindcă participanții aduc prea puține contribuții personale și/sau nu sunt racordări la literatura recentă de specialitate. Uneori, astfel de manifestări sunt denumite *internaționale*, fiindcă participă (sau sunt trimise prin e-mail comunicările în cauză) câțiva specialiști din țări aflate la periferia științei. Ca atare, *comunicarea științifică* trebuie valorizată relevant doar dacă simpozionul sau congresul este organizat de o asociație profesională sau științifică prestigioasă, care desemnează un consiliu extins de experți ce realizează o triere riguroasă a materialelor primite

(redactate obligatoriu într-o limbă de circulație internațională).

Totuși, *comunicarea științifică* nu se poate compara, teoretic, cu un articol științific publicat într-o revistă ISI sau BDI, întrucât nu trece printr-un sever proces de recenzare. Ca atare, mi s-a părut bizară grila de evaluare a unei facultăți din provincie care oferea 10 puncte pentru un articol BDI publicat în străinătate și 12 puncte pentru o comunicare la o manifestare științifică internațională. Mi s-a explicat că majoritatea cadrelor didactice participă la manifestări internaționale desfășurate în România și prea puține reușesc să publice în străinătate! Cu o asemenea grilă de evaluare e de mirare că se mai omoară cineva să publice în reviste străine BDI (care realizează un riguros proces de

selecție). Recent, la o prezentare a serviciilor și produselor Thomson Reuters, doi universitari se plângeau că nu pot publica în reviste ISI, întrucât în sfera lor de activitate nu există asemenea publicații în România. Cine îi împiedică să publice în străinătate? De asemenea, este contraproductiv să realizezi asemenea reviste, dacă nu îți propui să pătrunzi în fluxul curent de publicații cu circulație internațională (*mainstream literature*). Există și la noi reviste indexate sau cotate ISI (cele indexate au doar valoarea unei includeri BDI), în care articolele sunt publicate îndeosebi în limba română, iar contributorii străini sunt foarte puțini sau de valoare discutabilă.

(Continuare în pag. 3)

București 550 – REFLECȚII LA DEZVOLTAREA URBANISTICĂ A BUCUREȘTILOR (VIII)

Bisericile salvate – o notă tragică în discursul lor cu orașul

Conf.univ.dr.arh. Adrian MAHU
Facultatea de Arhitectură

În anii '80, când se demolau cu mult zel biserici vechi de sute de ani și clădiri de patrimoniu, au existat constructori care s-au gândit cum să le salveze.

Bucureștenii de atunci au putut asista la evenimente excepționale în existența orașului: monumente de secolele XVII – XVIII cu greutatea de mii de tone, după ce se secționau legătura dintre teren și suprastructură, erau ridicate de la sol, așezate pe o nouă structură, apoi puse pe căi de rulare și mutate la sute de metri distanță. Trolii, cricuri, prese hidraulice, căi de rulare se îngemănau într-o regie fantastică! Din istorie se cunoșteau exemple de biserici de lemn mutate dintr-un sat în altul pe tălpi din bușteni de stejar trase de boi, dar să se mute clădiri din zădărie de asemenea dimensiuni și greutate, nu se mai pomenise până atunci.

Primul istoric al orașului București, I.Ionescu – Gion, cu a sa „Istoria Bucureștilor”, tipărită la 1899 susținea că: „În toate timpurile Biserica a ajutat pe Bucureșteni și Bucureștenii au ajutat Biserica”. În anii '80, bisericile capitalei aveau nevoie mai mult ca oricând de ajutorul bucureștenilor. Ca să poată fi salvate de la distrugere, bisericile erau translate și ascunse de privirile dictatorului.

„Omul providențial”, „Salvatorul de biserici” cum era numit în acei ani inginerul Eugeniu Iordăchescu,

a avut inspirația genială să aplice procedeul „Translației construcțiilor”, după brevetele lui de invenții și ale colaboratorilor săi, și în acest fel să salveze biserica de la Schitul Maicilor, biserica Olari, biserica „Sf. Ilie”, din Calea Rahovei, biserica și turnul clopotniță de la mănăstirea Mihai Vodă, Palatul Sinodal și biserica ansamblului Antim, biserica „Sf.Ioan Nou”, numită și „Sfântul Ionică-Piață” din Piața Unirii, biserica „Sf.Gheorghe” Capra din Șoseaua Pantelimon, biserica „Sf. Ștefan” Cuibul cu barză.

Acest moment din istoria Bucureștilor pare astăzi uitat chiar și de urbanisti și arhitecți capitaliei; de aceea trebuie reamintit în cele ce urmează.

În prima mea convorbire cu „Salvatorul de biserici”, doctorul inginer Eugeniu Iordăchescu, l-am întrebat dacă i-a dat cineva sarcina să transleze bisericile pentru ca să le salveze...Mi-a răspuns :”Bună întrebare...Cine îți dădea pe vremea aia sarcina să salvezi... și mai ales biserici? Sarcina era să demolezi, căci, așa cum se declara oficial, împiedicau programele de sistematizare, cu atât mai mult când era vorba de biserici. Dacă vroiai să mergi la biserică, o făceai pe ascuns. Atunci îți făceai semnul crucii pe sub haină. Dar ce vârstă aveți? Cei care nu au apucat acei ani nu-și pot imagina prin ce am trecut noi...”

(Continuare în pag. 5)

Universitatea *Spiru Haret*

din București, acreditată prin Legea nr. 443/5 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 491/9 iulie 2002, anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice vacante:

I. FACULTATEA DE LIMBI ȘI LITERATURI STRĂINE, BUCUREȘTI <i>DEPARTAMENTUL DE LIMBAJE SPECIALIZATE</i> • Conferențiar, poz.5, - Limba engleză; • Conferențiar, poz.6, - Limba engleză; • Lector, poz.28, - Limba engleză; • Lector, poz.29, - Limba engleză. II. FACULTATEA DE MUZICĂ, BUCUREȘTI • Profesor, poz.34, - Canto coral. III. FACULTATEA DE FINANȚE ȘI BĂNCI, BUCUREȘTI • Lector, poz.65, - Finanțe publice; - Finanțe publice și fiscalitate. IV. FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR - CONTABIL, BUCUREȘTI <i>1. CATEDRA DE CONTABILITATE</i> • Lector, poz.30, - Bazele contabilității; • Lector, poz.31, - Contabilitatea societăților comerciale; - Contabilitate (baze); - Contabilitate (proceduri); - Bazele contabilității; - Contabilitate (baze); - Contabilitate (proceduri); - Bazele contabilității. <i>2. CATEDRA DE MANAGEMENT ȘI INFORMATICĂ DE GESTIUNE</i> • Lector, poz.28, - Bazele informaticii (1,2); • Lector, poz.59, - Managementul resurselor umane; - Managementul investițiilor; - Analiza strategică a mediului concurențial; - Informatică managerială; - Informatică de gestiune (limbaje); - Informatică de gestiune (SGBD); - Limbaje și baze de date. V. FACULTATEA DE MATEMATICĂ-INFORMATICĂ, BUCUREȘTI • Conferențiar, poz.17, - Baze de date; - Sisteme de gestionare a bazelor de date; - Tehnologii WEB; - Rețele de calculatoare; - Securitatea rețelelor de calculatoare; - Proiectare și programare orientată obiect; - Sisteme de operare; - Sisteme de gestiune a bazelor de date; - Programare procedurală; - Matematici aplicate în economie; - Matematici financiare și actuale. VI. DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI DIDACTIC, BUCUREȘTI • Asistent, poz.43, - Psihologia educației – Managementul clasei de elevi; • Asistent, poz.44, - Fundamentele pedagogiei; - Teoria și metodologia curriculum- ului; - Teoria și metodologia instruirii și evaluării.	VII. FACULTATEA DE GEOGRAFIE ȘI GEOGRAFIA TURISMULUI, BUCUREȘTI <i>1. CATEDRA DE GEOGRAFIE UMANĂ ȘI ECONOMICĂ</i> • Lector, poz.12, - Învelișul hidro- pedoclimatic al României; - România – așezare, structură, relief; - Fenomene și forme de relief cu importanță pentru turism. <i>2. CATEDRA DE GEOGRAFIE FIZICĂ</i> • Conferențiar, poz.29, - Strategia dezvoltării durabile până în anul 2030, în condițiile schimbărilor climatice globale; - Climatologie balneoturistică; - Geomorfologie climatică și antropică; - Organizarea și amenajarea spațiului geografic; - Topografie. Cartografie. Fotogrametrie; - Teledectie și fotointerpretare. VIII. FACULTATEA DE TEATRU, BUCUREȘTI • Profesor, poz.2, - Arta actorului; • Conferențiar, poz.6, - Managementul proiectului teatral; - Managementul carierei profesionale; - Arta actorului; - Improvizatie scenică. IX. FACULTATEA DE MARKETING ȘI AFACERI ECONOMICE INTERNAȚIONALE, BUCUREȘTI <i>1. CATEDRA DE ECONOMIE POLITICĂ</i> • Asistent, poz.26, - Microeconomie; - Macroeconomie. <i>2. CATEDRA DE MARKETING ȘI AFACERI ECONOMICE INTERNAȚIONALE</i> • Lector, poz.49, - Marketing social- politic; • Lector, poz.74, - Etica în afaceri; - Globalizarea economică; - Marketing bancar; - Marketing în finanțarea schimburilor comerciale internaționale; • Asistent, poz.76, - Economie internațională I; • Asistent, poz.79, - Managementul marketingului. X. FACULTATEA DE ARHITECTURĂ, BUCUREȘTI <i>1. CATEDRA DE STUDIU TEORETIC AL ARHITECTURII</i> • Lector, poz.22, - Proiectare de arhitectură. <i>2. CATEDRA DE PROIECTARE DE ARHITECTURĂ</i> • Conferențiar, poz.4, - Proiectare de arhitectură; • Lector, poz.28, - Reprezentări în arhitectură; - Proiect opțional –design ambiental; • Asistent, poz.58, - Sinteze de arhitectură; • Asistent, poz.59, - Proiectare de arhitectură; • Asistent, poz.60, - Proiectare de arhitectură; • Asistent, poz.61, - Proiectare de arhitectură; • Asistent, poz.62, - Proiectare de arhitectură; • Asistent, poz.63, - Proiectare de arhitectură; • Asistent, poz.64, - Proiectare de arhitectură; • Asistent, poz.65, - Proiectare de arhitectură; <i>3. SINTEZE DE ARHITECTURĂ</i> • Conferențiar, poz.17, - Proiect specialitate – restaurare; - Restaurări I; • Lector, poz.41, - Sinteze de arhitectură; - Proiect de specialitate – detaliere tehnică; • Lector, poz.34, - Proiectare de arhitectură; • Lector, poz.52, - Sinteze de arhitectură; • Asistent, poz.59, - Sinteze de arhitectură. XI. FACULTATEA DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE, BUCUREȘTI • Asistent, poz.53, - Relații internaționale 1,2; • Asistent, poz.56, - Doctrine politice contemporane. XII. FACULTATEA DE DREPT ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ, CONSTANȚA <i>1. CATEDRA DE DREPT PUBLIC</i> • Lector, poz.22, - Drept diplomatic și consular; - Drept parlamentar; • Asistent, poz.36, - Drept administrativ I, II; - Administrație publică comparată; • Asistent, poz.38, - Drept penal special I, II. <i>2. CATEDRA DE DREPT PRIVAT</i> • Conferențiar, poz.7, - Introducere în drept; - Drept civil. Partea generală; - Drept civil II. Persoanele; • Asistent, poz.21, - Introducere în drept; - Drept civil. Partea generală; - Drept civil II. Persoanele; • Asistent, poz.22, - Dreptul muncii și securității sociale; - Drept internațional privat; - Dreptul transporturilor. XIII. FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR- CONTABIL, CONSTANȚA <i>1. CATEDRA DE CONTABILITATE</i> • Lector, poz.43, - Analiza economico-financiară; • Asistent, poz.58, - Contabilitate și gestiune fiscală; - Contabilitate de gestiune; - Contabilitatea societăților comerciale (opțional); - Analiză economico-financiară; • Asistent, poz.59, - Audit financiar; - Audit și control; - Audit intern; - Management financiar-bancar. <i>2. CATEDRA DE ECONOMIE</i> • Asistent, poz.39, - Managementul aprovizionării și desfacerii; - Managementul producției (politică de producție); - Managementul tehnologiei și inovării (opțional); - Metodologia cercetării științifice în management; - Managementul inovării. XIV. FACULTATEA DE ȘTIINȚE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE, BRAȘOV • Conferențiar, poz.19, - Dreptul familiei; - Introducere în dreptul comparat; - Elemente de drept penal special; - Drept constituțional I; - Drept constituțional II. Constituția României; - Libertăți fundamentale; - Protecția juridică a drepturilor omului; - Obligații I; - Contracte; - Drept civil; - Drepturi reale; • Asistent, poz.37, - Drept penal I, II (partea generală); - Drept penal I, II (partea specială); - Dreptul libertăților fundamentale; - Drept penal I, II (partea generală); - Dreptul familiei; - Dreptul civil; - Drept constituțional I; • Asistent, poz.38, - Drept penal I, II (partea generală); - Dreptul libertăților fundamentale; - Drept penal I, II (partea generală); - Dreptul familiei; - Dreptul civil; - Drept constituțional I; • Asistent, poz.40, - Dreptul libertăților fundamentale; - Drept penal I, II (partea generală); - Dreptul familiei; - Dreptul civil; - Drept constituțional I; • Asistent, poz.41, - Dreptul familiei; - Drept constituțional I; • Asistent, poz.45, - Dreptul finanțelor publice; - Drept fiscal și contencios fiscal; - Drept fiscal. XV. FACULTATEA DE DREPT ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ, RÂMNICU- VÂLCEA • Profesor, poz.30, - Drept civil I. Partea generală; - Dreptul civil I,II. Persoanele; • Conferențiar, poz.31, - Drept penal – partea generală I, II; - Penologie. XVI. FACULTATEA DE FINANȚE ȘI BĂNCI, BLAJ • Conferențiar, poz.8, - Bazele marketingului; - Marketing; - Marketingul serviciilor; - Managementul producției; - Managementul întreprinderilor mici și mijlocii; • Conferențiar, poz.23, - Analiza economică; - Statistică economică.	Înscrierea la concurs se face cu respectarea condițiilor prevăzute în Legea Învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și adăugirile ulterioare, a Legii nr. 128/1997 privind statutul personalului didactic din România, a Cartei Universității <i>Spiru Haret</i> și a Hotărârii Senatului Universității <i>Spiru Haret</i> din data de 10.XI.2008. Relații la telefoanele: 021.314.00.75; 021.314.00.76; 021.314.39.00 interior 190. PREȘEDINTE ȘI RECTOR, Prof. univ. dr. AURELIAN GH. BONDREA ȘEF BIROU CONCURSURI, EC. L. STÂNGACIU
---	--	--

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde:

De la Facultatea de Istorie, Muzeologie și Arhivistică

- prof. univ. dr. Corneliu LUNGU

Student: *Care sunt termenele ideale când ar trebui depuse documentele la Arhivele Naționale și de la care pot fi date în cercetare? Mai concret, vă solicităm să prezentați mai clar condițiile în care documentele de arhivă pot fi preluate și introduse în circuitul cercetării științifice. În acest sens vă rugăm să vă referiți la argumentele ce susțin temeinicia prevederilor legale și al normelor care reglementează activitatea arhivistică în ansamblul ei.*

Profesor: De la bun început se impune a fi subliniat că stabilirea termenelor după care documentele trebuie preluate la Arhivele Naționale și date în cercetare nu constituie un drept, o voință, sau preferința cuiva, fie el și conducătorul unei instituții, ori altă persoană cu atribuții speciale. Depunerea și darea în cercetare a documentelor se fac în temeiul legii, după principii stabilite conform teoriei și practicii arhivistice, ele fiind aplicate cu aceeași strictețe în toate țările din lume, chiar dacă între termenele prevăzute de unele

state există mici diferențe, nesemnificative, însă. La rândul ei, tradiția arhivistică românească, înscrisă dintotdeauna în practica arhivistică europeană, a prevăzut termene ce s-au încadrat perfect în prevederile generale, ele dovedindu-se chiar mai reduse în comparație cu ceea ce au stabilit alte țări.

Fără a face o incursiune în evoluția practicii arhivistice românești, socotim că este suficient să pornim de la prevederile Legii Arhivelor Statului din 1925, cea mai completă lege cunoscută de noi și care a stabilit termene valabile și astăzi, atât în România, cât și în majoritatea țărilor europene.

În temeiul articolului 6 al Legii din 1925 „toate autoritățile Statului, județelor și comunelor civile, bisericești și militare, erau obligate să predea la Arhivele Statului documentele” care aveau o vechime mai mare de 30 de ani și care nu mai sunt necesare administrației curente.”

La rândul lui, Decretul nr.472 din 1971 privind Fondul

Arhivistic Național stabilea, la articolul 18, că depunerea se va face pentru:

- documentele scrise, tipărite, sigilii și ștampile, după 30 de ani de la crearea lor;
- documentele fotografice după 15 ani;
- actele de stare civilă, după 100 de ani de la întocmirea lor.

Ultima lege pe care o aducem în discuție, valabilă, încă, Legea nr.16 din aprilie 1996, stabilea că depunerea documentelor se realizează, după cum urmează:

- documentele fotografice și peliculele cinematografice, după 20 de ani de la crearea lor;

- documentele scrise după 30 de ani de la crearea lor;
- documentele tehnice după 50 de ani de la creare;
- actele de stare civilă, după 100 de ani de la întocmirea lor;
- matricele sigilare după scoaterea lor din uz.

Student: *Teoria și practica arhivistică, pe lângă principiile*

și operațiunile de ordonare, selecționare, inventariere, evidență și folosire a documentelor în scopuri științifice și practice acordă o atenție deosebită păstrării și conservării arhivelor. În acest sens, care sunt rolul, funcțiile și principalele direcții ale complexei activități de conservare a documentelor de arhivă?

Profesor: Rolul conservării constă în crearea tuturor condițiilor necesare care să asigure păstrarea continuă, numită adesea păstrare permanentă, a obiectelor de patrimoniu cultural, în scopul

folosirii prezente și viitoare a informațiilor și mesajelor pe care le conțin.

Funcțiile conservării sunt subordonate scopului precizat și ele sunt următoarele:

- fundamentarea științifică a păstrării;
- elaborarea de programe specifice anuale și multianuale de protecție a focurilor și colecțiilor;
- elaborarea de modele de organizare a serviciilor și laboratoarelor de conservare și restaurare;
- elaborarea de metodologii, norme și instrucțiuni procedurale;
- dezvoltarea tehnologiilor de conservare și restaurare;
- formarea și perfecționarea personalului de conservare și restaurare;
- cooperarea profesională în specialitate.

Pentru îndeplinirea acestor funcții, activitatea de conservare și restaurare este orientată pe următoarele direcții principale:

a. **Asigurarea tehnico-materială și financiară în care se includ următoarele:**

- spații de depozitare salubre, rezistente la sarcină, sigure la efracție, la incendiu, la cutremure, la vecinătăți, cu perimetre de protecție și intervenție;
- mijloace de depozitare (rafturi, rastele, alt mobilier specific de depozit);

- mijloace de protecție (cutii, saci, containere, coperte-dosar);

- instalații de control și reglare a microclimatului;
- instalații de alarmare și intervenție la foc, apă, efracție;
- resurse financiare pentru activități și materiale necesare prelucrării și protecției documentelor.

b. **Activități de protecție și pază concretizate în:**

- planuri de prevenire și acțiune în situații de urgență;
- activități de pază calificată (asigurarea pazei armate, activitatea de control pe linie de prevenire și stingere a incendiilor, activități de instruire, exerciții de acțiune în situații tematice, controlul dotărilor de pază sub aspectul funcționalității, controlul sistemului de acces în unitate, verificarea periodică a gestiunii și controlul circulației documentelor etc.).

c. **Reproducerea documentelor fie în scopul asigurării acestora (fondul de asigurare), fie pentru limitarea sau eliminarea folosirii unor documente amenințate de degradare (facsimile, microfilme pentru studiu etc.).**

d. **Controlul mediului intern de depozitare (temperatura, umiditatea relativă, luminozitatea, calitatea aerului, igiena curentă, identificarea**

factorilor de risc și degradare prin sondaje sistematice).

e. **Identificarea documentelor degradate și organizarea măsurilor de recuperare (listare, scoatere din mediu advers, tratamente de restaurare, recondiționare etc.).**

f. **Controlul manipulării documentelor atât în depozit, cât și în acțiunile de folosire și transport;**

g. **Tratamente curente de depozit (dezinfecție, dezinsecție, deratizare, recuperarea documentelor degradate, incendiate, inundate, salubritatea spațiilor).**

h. **Restaurarea documentelor degradate prin trimiterea acestora, după caz, la laboratorul local, la cel zonal sau la laboratorul central.**

i. **Recondiționarea, legarea (relegarea) documentelor în volume și confecționarea mijloacelor de protecție.**

j. **Elaborarea de norme, standarde, instrucțiuni tehnice, avize, consultanță etc.**

k. **Pregătirea, instruirea, calificarea personalului în domeniul conservării și protecției documentelor.**

l. **Dezvoltarea și modernizarea procesului de conservare prin măsuri de conservare, prin activități specifice de documentare, cercetare științifică, publicații, prospectarea pieței pentru materiale și echipamente specifice.**

Despre cuvântul Paști

Conf. univ. dr. Valeriu MARINESCU
Decanul Facultății de Limba și Literatura Română

Pentru că ne apropiem de cel mai de seamă Praznic Împărătesc al creștinilor ortodocși, Facultatea de Limba și Literatură Română a Universității *Spiru Haret* urează tuturor studenților, masteranzilor și cititorilor săptămânalului *Opinia națională* ca Sfința Sărbătoare a Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos să le aducă sănătate, să le aducă împliniri, să le aducă dorința de a vorbi și de a scrie românește cât mai bine!

După cum explică *Dicționarul enciclopedic de cunoștințe religioase* (autori: pr. prof. dr. Ene Braniște și prof. Ecaterina Braniște), de acest mare praznic se leagă tot ciclul de sărbători din anul bisericesc, se leagă succesiunea și denumirea duminicilor de peste an, cu pericolele evanghelice care se citesc la Sfința Liturghie. Importanța acestei sărbători este dată și de ciclul de trei zile cât ea durează. Marele Praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, „Domn al păcii” – cum îl numește prorocul Isaia – ne face să conștientizăm, mai mult decât în alte perioade ale anului, importanța armoniei între oameni, necesitatea iertării și a acceptării celui alt, indiferent de rasă, de naționalitate, de cultură, de religie, de condiție socială. Crezând în Iisus Hristos, devenim fiii lui Dumnezeu, așa cum ne încredințează Sf. Apostol Pavel în *Epistola către Galateni*: „Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus” (Gal. III : 28).

În articolul de față, ne vom opri asupra cuvântului *Paști* – încrecând să arătăm succint care îi este originea, care îi este evoluția, ce sensuri dezovertă în limba română, ce expresii au în componența lor acest cuvânt –, dar și asupra înțelesului unor cuvinte care se leagă de Sărbătoarea Învierii Domnului: *denie*, *epitaf*, *harți*, *praznic*, *sfeștanie*. Demersul nostru are în vedere opinia academicianului Virgil Cândea potrivit căreia, indiferent de atitudinea spirituală a omului

cultivat, fie el credincios, liber-cugetător sau ateu, niciun om cu educație completă nu se poate lipsi de informația religioasă. Fără informația religioasă, oricât de pregătit ar fi omul în filozofie, în științe, în litere, în arte, el rămâne un semidoct, adică „pe jumătate știutor”, un om care are cunoștințe puține și superficiale, dar care se crede cult.

Cuvântul *Paști*, denumind cea mai importantă sărbătoare a creștinilor ortodocși, este un substantiv propriu. Conform ediției a II-a a *Dicționarului ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, la singular, cuvântul are forma *Paște*, iar la plural, forma *Paști* – și spunem corect *Sfintele Paști*. În limba română, cuvântul continuă latinescul *Paschae*, dar, de fapt, el este de origine ebraică, provenind din ebraicele *Pesah* care înseamnă *trece*. În ebraică, el desemna sărbătoarea azimilor, sărbătoarea anuală, amintind de trecerea Mării Roșii de către evreii conduși de Moise, atunci când au reușit să se elibereze din robia egipteană (pentru amănunte, vă invităm să citiți, din *Vechiul Testament*, cartea intitulată *Ieșirea*, capitolele al XII-lea și al XIV-lea).

Dicționarul enciclopedic de cunoștințe religioase consideră că nu există decât o legătură de nume între sărbătoarea creștină a Paștilor și vechea sărbătoare iudaică. Trecerea cuvântului în vocabularul creștin s-a explicat prin faptul că evenimentele comemorate în sărbătoarea creștină (patimile, moartea și Învierea Domnului) au coincis cu Paștele evreilor din anul 33.

Denumirea de *Paști* s-a dat la început de primii creștini comemorării anuale a Cinei celei de Taină, care avea loc în joia de dinaintea Duminicii Învierii. Comemorarea consta într-o masă rituală, care imita Cina cea de Taină. Mielul care era jertfit și mâncat la masa pascală a evreilor (în amintirea mielului pascal din ultima noapte a robiei din Egipt, înainte deci de ziua când Moise i-a trecut Marea Roșie și i-a eliberat) simboliza jertfa Mântuitorului Iisus Hristos pentru răscumpărarea păcatelor noastre. Astăzi, înțelesul cuvântului *Paști* s-a restrâns la sărbătoarea Învierii Domnului, zi de mare bucurie.

Din cele prezentate mai sus, au rezultat două sensuri ale cuvântului *Paști*: 1. Sărbătoare solemnă, celebrată de evrei anual în amintirea trecerii Mării Roșii și a eliberării lor din robia egipteană; 2. Sărbătoare religioasă celebrată anual de creștini în memoria Învierii Domnului Iisus Hristos. Un al treilea sens este de „păine sfințită care se împarte credincioșilor în biserică, în ziua de Paști; pască”. Credincioșii așteaptă, în noaptea Învierii Domnului, terminarea Sfintei Liturghii pentru a primi „paști”. Iată și câteva expresii în care apare cuvântul *Paști*: „din an în Paști” sau „din Paști în Crăciun” – cu sensul de „foarte rar”; „nu e în toate zilele Paști” – adică nu se petrec în fiecare zi evenimente deosebite, nu avem mereu prilej de bucurie”; „la Paștele cailor” – adică „niciodată”.

Expresia populară *la Paștele cailor* își are originea – cred unii specialiști – în câteva legende legate nu de Învierea, ci de Nașterea Mântuitorului. Astfel, se spune că, atunci când Maica Domnului trebuia să nască, s-a adăpostit în grajdul cailor, dar aceștia au bătut din picioare, au nechezat și au mâncat tot fânul, motiv pentru care Maica Domnului i-a blestemat să nu fie sătui decât o singură dată pe an, în ziua de Ispas (Ispas se numește în popor sărbătoarea

Înălțării Domnului la Cer, la patruzeci de zile după Învierea Sa). Ziua aceasta când caii se puteau sătura a fost numită *Paștele cailor*. *Paștele cailor* este o sărbătoare cu dată schimbătoare (ziua de joi din cea de-a șasea săptămână care urmează după Înviere) și se mai numește și *Joia lepelor*, când, fiind iarbă din belșug, se satură și caii (conform *Dicționarului obiceiurilor populare de peste an* – autor: Ion Ghinoiu).

Se pare că această sărbătoare prilejuia încheierea sau lichidarea diferitelor înțelegeri și afaceri. Dar, tocmai pentru că ea nu avea o dată fixă, înțelegerile nu prea erau respectate. Ceea ce se imprumuta se înapoia cu greutate sau chiar nu se înapoia deloc, și de aici expresia „a amâna până la Paștele cailor”, adică a nu te ține niciodată de cuvânt, a nu restitui niciodată ceea ce ai împrumutat de la cineva. De menționat că există, în limba română, și un substantiv compus prin alăturare, cu cratimă, *paștele-*

calului, și el denumește planta *traista ciobanului*.

Cuvântul *Paști* apare și în îmbinarea de cuvinte *Paștele Blajinilor*, aceasta desemnând o sărbătoare populară cu dată schimbătoare, ținută în prima zi de luni de după Duminica Tomii; se mai numește și *Lumea morților*, deoarece blajinii – ne explică dicționarele – sunt oameni buni, care trăiesc – se crede – la marginea pământului, într-o lume îndepărtată, la vărsarea Apei Sâmbetei în Sorbul Pământului (în mitologia populară, marea care desparte lumea noastră de lumea cealaltă). Blajinii sunt anunțați că a sosit Paștele de către oamenii de aici, din lumea noastră, care aruncă, în apele curgătoare, coji de ouă, sparte în timpul vopsirii acestora sau în timpul preparării cozonacilor. Cojile sosesc în lumea blajinilor după opt zile de la Învierea Domnului, nu se postește, deci vorbim despre *harți*. Zilele în care nu se postește sunt consemnate în toate calendarele ortodoxe creștine prin acest termen, *harți*.

Termenul *praznic* (scris cu „z”, nu cu „s”) desemnează o mare sărbătoare religioasă, în care Biserica se bucură împreună cu credincioșii, rememorând anumite evenimente foarte importante (de exemplu Învierea Domnului, Nașterea Domnului, Pogorărea Sfântului Duh și altele) sau cinstind anumiți sfinți care s-au jertfit pentru credință. Importanța acestor praznice este arătată în calendarele ortodoxe, unde ele sunt însemnate fie cu o cruce neagră, fie cu o cruce roșie. Cele mai importante praznice sunt însemnate cu o cruce roșie, pusă între paranteze.

Sfeștanie – nu „feștanie”, cum, din păcate, pronunță foarte mulți – este slujba religioasă, oficiată la inaugurarea unui așezământ, a unei case, constând în rugăcini și în stropire cu apă sfințită, slujbă pe care preotul o face la solicitarea credincioșilor. Biserica ne învață că este bine să facem sfeștanii în casele noastre în fiecare an, mai ales în Postul Mare.

Cuvântul *epitaf* are mai multe sensuri în limba română: inscripție funerară; placă purtând o asemenea inscripție; poezie de mici dimensiuni compusă cu ocazia morții cuiva. Discutând despre sensul cuvântului *Paști*, ne vom opri – firesc – asupra unui alt înțeles avut de acest cuvânt. Astfel, *Epitaf* sau *Sfântul Epitaf* sau *Sfântul Aer* reprezintă un obiect de cult confecționat din pânză sau din stofă, pe care se află

brodată, imprimată, pictată icoana înmormântării Domnului. Se folosește o singură dată pe an, în Vinerea Mare sau în Vinerea Patimilor, când Sf. Epitaf este scos din altar și așezat în mijlocul bisericii pe o masă, simbolizând mormântul Domnului nostru Iisus Hristos. Credincioșii aduc flori și trec pe sub această masă de trei ori. După slujba Prohodului, Sfântul Epitaf este purtat în procesiune în jurul bisericii și apoi adus în biserică și așezat pe Sfința Masă în altar.

Cuvântul *harți* desemnează zilele de suspendare sau dezlegare a postului. Se știe că, în general, creștinii ortodocși postesc miercurea și vinerea. Dar în miercurea și în vinerea de după Sfintele Paști, din săptămâna numită Luminată, datorită marii bucurii a Învierii Domnului, nu se postește, deci vorbim despre *harți*. Zilele în care nu se postește sunt consemnate în toate calendarele ortodoxe creștine prin acest termen, *harți*.

Termenul *praznic* (scris cu „z”, nu cu „s”) desemnează o mare sărbătoare religioasă, în care Biserica se bucură împreună cu credincioșii, rememorând anumite evenimente foarte importante (de exemplu Învierea Domnului, Nașterea Domnului, Pogorărea Sfântului Duh și altele) sau cinstind anumiți sfinți care s-au jertfit pentru credință. Importanța acestor praznice este arătată în calendarele ortodoxe, unde ele sunt însemnate fie cu o cruce neagră, fie cu o cruce roșie. Cele mai importante praznice sunt însemnate cu o cruce roșie, pusă între paranteze.

Disertația reprezintă momentul de bilanț, pentru că profesorii se întâlnesc cu foștii studenți, majoritatea lucrând în domeniul juridic, și, pe lângă bucuria de a-i reîntâlni, există și satisfacția că aceștia ocupă funcții importante în statul român, fiind deosebit de utili sistemului juridic național, societății în ansamblul ei. Am întâlnit masteranzi care lucrează la Înalta Curte de Justiție și Casație, la Direcția Națională Anticorupție (DNA), la instituții europene de la Bruxelles sau Strasbourg, ca experți pe diferite domenii.

Reporter: *Câți tineri au absolvit aceste programe de masterat? Care sunt opiniile cadrelor didactice și ale masteranzilor implicați în aceste programe?*

Conf. univ. dr. F. Făiniși: Avem un număr de 1046 masteranzi, ce susțin disertația în București, la Centrele pentru Învățământ la Distanță din țară și din străinătate. Profesorii sunt foarte mulțumiți de modul de organizare a acestei activități, dar mai ales de nivelul de pregătire a masteranzilor, atât teoretic, cât și practic. Totodată, sunt

În aceste frumoase zile de primăvară, să ne bucurăm, stimăți cititori, de dragostea Celui Ce „pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a intrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut Om. Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pontiu Pilat și a pătimii și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi, după Scripturi”.

Disertația - un adevărat schimb de experiență – consideră conf. univ. dr. Florin Făiniși

În perioada 7 – 10 aprilie 2009, la Facultatea de Drept și Administrație Publică București s-au susținut examenele de masterat. Actuala promoție a urmat un program de masterat de 3 semestre, de-a lungul căruia au acumulat 240 de puncte de credit. Despre disertații și despre activitatea curentă am stat de vorbă cu domnul conf. univ. dr. F. Făiniși, decanul Facultății de Drept și Administrație Publică București

Reporter: *Ce reprezintă pentru Facultatea de Drept și Administrație Publică momentul susținerii disertațiilor în cadrul programelor de masterat?*

Conf. univ. dr. F. Făiniși: Pentru Facultatea de Drept și Administrație Publică, examenul de masterat este considerat o sărbătoare, dar și o evaluare a propriilor activități. Este o sărbătoare prin faptul că disertația constituie un adevărat schimb de experiență între specialiștii pe problemele juridice, ce au desfășurat o intensă muncă de cercetare, și masteranzi, pentru că masteranzii sunt magistrați, juriști, iar la nivel național frământările juridice au devenit parcă o prioritate.

Disertația reprezintă momentul de bilanț, pentru că profesorii se întâlnesc cu foștii studenți, majoritatea lucrând în domeniul juridic, și, pe lângă bucuria de a-i reîntâlni, există și satisfacția că aceștia ocupă funcții importante în statul român, fiind deosebit de utili sistemului juridic național, societății în ansamblul ei. Am întâlnit masteranzi care lucrează la Înalta Curte de Justiție și Casație, la Direcția Națională Anticorupție (DNA), la instituții europene de la Bruxelles sau Strasbourg, ca experți pe diferite domenii.

Reporter: *Câți tineri au absolvit aceste programe de masterat? Care sunt opiniile cadrelor didactice și ale masteranzilor implicați în aceste programe?*

Conf. univ. dr. F. Făiniși: Avem un număr de 1046 masteranzi, ce susțin disertația în București, la Centrele pentru Învățământ la Distanță din țară și din străinătate. Profesorii sunt foarte mulțumiți de modul de organizare a acestei activități, dar mai ales de nivelul de pregătire a masteranzilor, atât teoretic, cât și practic. Totodată, sunt

lucrărilor elaborate de aceștia?

Conf. univ. dr. F. Făiniși: Rezultatele la examenul de disertație sunt pe măsura așteptărilor, masteranzii obținând, în urma unei pregătiri foarte bune, note bune, mulțumindu-i atât pe ei, cât și pe profesori. Trebuie să lucrăm în perspectivă la o mai bună colaborare universitate-absolvenți, pentru că nu totdeauna am reușit să îi urmărim în timp, pentru a le vedea evoluția ulterioară.

Reporter: *În viața universitară, un loc distinct îl ocupă sesiunile de comunicări științifice. Care este rolul acestora în pregătirea masteranzilor?*

Conf. univ. dr. F. Făiniși: În activitatea de pregătire a disertației, masteranzii au participat și la activitățile centrelor de cercetare din cadrul facultății, venind cu expertiza domeniilor lor de activitate și am constatat, cu mare plăcere, că sesiunile de comunicări științifice au fost practic asaltate de masteranzi, fiind obligați să îi împărtășim pe mai multe secțiuni și domenii,

Reporter: *Să înțelegem că doriți ca aceste proiecte să fie continuate tot sub egida Universității Spiru Haret?*

Conf. univ. dr. F. Făiniși: Facem demersuri, având în vedere interesul absolvenților, pentru a îndeplini toate condițiile necesare organizării studiilor de doctorat, pornind de la cerințele absolvenților, dar și de la conținutul științific al unor teme de disertație, pe care le considerăm utile științei juridice în societatea noastră. De fapt, toate cele amintite anterior reprezintă cerințe din domeniul calității învățământului la nivel românesc și european și, fără lipsă de modestie sau subiectivism, apreciez că ne încadrăm în acești parametri.

Reporter: *Care sunt astăzi punctele importante de pe agenda Facultății de Drept și Administrație Publică?*

Conf. univ. dr. F. Făiniși: Suntem foarte preocupați, în perioada actuală, de vizita Comisiei din partea European University Association (EUA) și, practic, după disertații, ne canalizăm toate eforturile

oameni care și-au adus și își aduc contribuția la reforma justiției, care participă activ la modificarea Codurilor Civile sau Penal, care soluționează cazuri la instituții judecătorești de toate gradele de jurisdicție.

Reporter: *Cum apreciați rezultatele obținute de masteranzi, în urma analizei*

pentru a le putea satisface cerințele. Rezultatele activității de cercetare sunt valorizate la un nivel superior în lucrările de disertație. Trebuie să remarc faptul că multe lucrări au teme deosebit de interesante, cu o substanță juridică deosebită și sunt ferm conștienți că, în perspectivă, vor constitui titluri pentru teze de doctorat.

pentru a ne prezenta în condiții foarte bune. În acest sens, a fost implicat tot personalul didactic, masteranzii, studenții și suntem conștienți că, după 11 mai, când va avea loc vizita comisiei, vom fi apreciați la nivelul așteptărilor.

A consemnat
Gabriela SARBU

Simpozion internațional într-un an de excepție

„PEISAJELE – PERCEPȚIE, CUNOAȘTERE, CONȘTIENTIZARE ȘI ACȚIUNE”

(Urmare din pag. 1)

Foto 1 – Secțiunea studenților și a masteranzilor

Simpozionul s-a desfășurat mai departe pe cele patru secțiuni. *Geografie umană și economică*. S-au înregistrat 21 de lucrări, cu abordări incitante asupra problemelor de maximă actualitate privind societatea românească. S-au analizat probleme privind dinamica populației, s-a evaluat fenomenul emigraționist. O altă problemă abordată a fost legată de impactul reconstrucțiilor urbane. A fost interesantă lucrarea care a analizat evoluția cartografică și, implicit, topografică a imaginilor privind orașul București. O prezentare din domeniul georheologiei a adus în discuție impactul pe care l-ar avea un turism arheologic pentru o comunitate rurală, care cunoaște o economie de subzistență.

Schimbări climatice și impactul social, geopolitica Chinei și alte subiecte abordate au trezit un real interes participanților.

La Secțiunea *Geografie Fizică* au fost înscrise 23 de lucrări de geomorfologie, de hidrologie (hidrotehnică) și de pedologie (foto 2). Temele prezentate au avut un înalt nivel științific și au suscitat numeroase discuții. Clasificarea și codificarea rețelei hidrografice, în tendința unei analize unitare, elemente morfometrice ale unor bazine hidrografice, relieful glaciatic, periglaciatic, probleme legate de hazardul pedologic au fost câteva dintre subiectele abordate.

Foto 2 – Secțiunea de Geografie Fizică

Geografia Turismului. S-au anunțat 16 participanți. Problemele privind un turism durabil, modul în care peisajul poate influența turismul, turismul balnear, potențialele turistice ale Bucureștiului și ale altor zone din țară au permis participanților să interacționeze și să dezvolte, prin discuții, teme care vor putea face obiectul altor studii viitoare.

Secțiunea *Geografia Mediului* a înregistrat, cum era de așteptat, cel mai mare număr de lucrări înregistrate – 25. Peisajul, analizat prin ochiul geografului, dar și al ecologului, a căpătat noi valențe. Hazardul, vulnerabilitatea sau gestiunea deșeurilor pot avea un impact (indirect) asupra peisajelor, mai ales în cazul celor urbane.

În afară de comunicările susținute pe secțiuni, s-a organizat și o prezentare de

Foto 3 – Imagine din timpul pauzei de masă

postere, unde au fost anunțate nouă lucrări. Calitatea acestor postere și volumul de informație conținut a făcut ca dezbaterile lor să fie vii.

Unele dintre temele abordate se vor concretiza în lucrări de un înalt nivel de profesionalism, care vor face obiectul publicării în *Analele Universității Spiru Haret*, Seria Geografie.

Deoarece timpul alocat discuțiilor pe marginea lucrărilor a fost destul de redus, s-a considerat oportun ca pauza de masă (foto 3) și cina festivă să constituie și prelungiri ale dezbaterilor pe cele mai incitante teme.

Duminică, 5 aprilie 2009, la prima oră a dimineții, cum îi stă bine unui geograf, care se respectă, s-a plecat în aplicația de teren, aplicație organizată pe traseul București-Valea Prahovei – Culoarul Rucăr-Bran și retur. Pentru participanții la aplicație (mai ales pentru cei din afara țării, dar și pentru cei din alte orașe), frumusețea unor peisaje geografice într-un anotimp generos a reprezentat o încântare. Vizita la Castelul Peleș a reprezentat unul

dintre obiective (în programul inițial fusese planificată vizitarea Castelului Bran, dar...). Explicațiile competente, oferite pe parcursul aplicației de către cadre didactice de la facultatea noastră, au permis să se atingă scopul acestei aplicații. Masa de prânz, luată la Bran, a fost un prilej de mai bună cunoaștere a participanților între ei. Mini-excursia la Cheile Râșnovului a încântat pe geografi care au participat la aplicație.

Simpozionul a fost un prilej de dezvoltare a unor relații de prietenie (de exemplu, între studenții de la facultatea noastră și studenții din Portugalia (foto 4). Impresiile participanților au făcut plăcere organizatorilor. Ce este interesant este faptul că studenții din Portugalia nu ar fi vrut să vină la noi, pentru că li se povestise în termeni sumbri despre țara noastră. Acum cred că vor fi cei mai buni ambasadori și ai țării și ai facultății noastre și, implicit, ai Universității Spiru Haret.

Col Map (r) Vasile Drugan Ilie, directorul Fundației Universitare Carol I București a afirmat, în legătură cu această manifestare: „Orice demers intelectual pentru investigarea unui domeniu de mare interes și actualitate precum Geografia, trebuie salutat și respectat. Cei care au voință și calificarea de a „transfera” România în spațiul și timpul Europei trebuie să acționeze cu energie și perseverență. Sper ca și în anii viitori Universitatea Spiru Haret să aibă fondurile necesare pentru organizarea unor astfel de manifestări științifice”. Pentru un coleg din Republica Moldova, Roșea Igor, de la Institutul de Ecologie și Geografie, simpozionul a fost foarte reușit: „Într-adevăr, a fost PRIMUL simpozion de Geografie de acest tip (cel puțin pentru mine). Organizarea a fost reușită și sunt necesare asemenea conferințe, simpozioane, deoarece ele ne unesc pe noi, geografi, și nu numai”.

Chiar dacă acum, la sfârșitul acestui eveniment, organizatorii se resimt după efortul depus, avem mulțumirea unei depline reușite.

Strategiile și preocupările Universității Spiru Haret (II)

BUNE PRACTICI ÎN IMPLEMENTAREA CULTURII CALITĂȚII

(Urmare din pag. 1)

Sistemul instituțional de asigurare a calității la Universitatea Spiru Haret: Împliniri și direcții de acțiune

Sistemul instituțional al calității, având nemijlocit misiunea implementării și evaluării calității activităților didactice și de cercetare științifică este alcătuit din:

Comisia de calitate pe universitate și Comisiile de calitate ale celor 30 de facultăți, ale celor șase departamente, ale institutelor de cercetare științifică, ale celor două servicii funcționale, în total 47 de comisii de calitate; Departamentul de calitate al Universității; Oficiul de audit al calității învățământului și cercetării științifice.

Comisiei de calitate pe universitate și celor 47 de comisii pe facultăți, departamente, institute de cercetare și servicii funcționale le revine rolul de interfață între președintele și rectorul universității, pe de o parte, și celelalte structuri ale universității – comunitatea cadrelor didactice în ansamblu, beneficiarii serviciilor de învățământ și cercetare, comunitățile locale în care funcționează universitatea.

Comisia este alcătuită dintr-un număr limitat de membri, șase, și un președinte, desemnat de către rector, de regulă, un prorector al universității.

Comisia își desfășoară activitatea pe baza unui plan de activitate, care are drept obiectiv central implementarea calității și a culturii calității în învățământ și cercetarea științifică.

Eforturile conducerii universității pentru perfecționarea organizării și desfășurării activităților universitare,

specializările) oferite de universitate se dovedesc consonante cu cerințele pieței educaționale, fapt certificat de creșterea spectaculoasă a numărului de candidați la admitere și cel al studenților anului I.

Planurile de învățământ și programele analitice (fișele disciplinelor) prin restructurările înregistrate pentru compatibilizarea lor cu cele ale universităților europene de prestigiu, mediul de învățare, caracterizat prin perfecționarea metodelor de învățare și centrarea pe student a întregului

generațiilor anterioare sau prin activitățile promoționale întreprinse de universitate.

Implementarea *Procesului Bologna* a reprezentat pentru universitate o veritabilă reformă, o schimbare de fond concretizată în regândirea conținutului învățământului, prin conceperea unor noi planuri de învățământ, asilgurarea unei corelări mai bune între ciclurile de studii și includerea rezultatelor cercetării științifice în cursuri, seminarii, dezbateri, utilizarea tehnologiilor moderne de predare, semi-

- promovarea mobilității cadrelor didactice și studenților; - promovarea valorilor europene autentice.

Sistemul Bologna a însemnat pentru universitate și realizarea unei conformități a curriculei universitare cu cele ale universităților celor mai performante din EU și SUA (Sorbona, London School of Economics, Oxford, Sapienza, facultăți din Germania, Elveția etc.). Rezultatul principal al acestei conformități l-a constituit optimizarea structurii și dimensiunii planurilor de învățământ, axarea lor pe direcțiile contemporane ale dezvoltării științifice, pe cerințele practice ridicate în fața calificărilor din învățământ de către structurile economico-sociale ale României contemporane, ale realizării unei pregătiri a studenților cât mai apropiată de cerințele viitoarelor locuri de muncă. S-au înlăturat, în bună măsură, repetările aceluiași probleme între diferitele discipline, care lungiau considerabil timpul de predare și diminuau interesul studenților pentru acele cursuri.

Un exemplu edificator îl reprezintă cele nouă facultăți economice ale Universității *Spiru Haret*, care, înainte de restructurarea planurilor de învățământ, aveau prevăzute 32-39 discipline, pentru ca, după restructurare, numărul acestora să se reducă la 16-18 discipline complexe, unitare și axate pe probleme teoretice și practice formative de bază. Totodată, s-a accentuat rolul studiilor bibliografice indicate în tematicile tuturor facultăților, la fiecare lecție.

Procesul Bologna, a cărei *Cartă* a fost semnată de Universitatea *Spiru Haret* în anul 2005, precum și experiența universităților europene, ne-au condus la reevaluarea raportului dintre orele de curs și seminar, aplicații practice, studii de caz, simulări etc. în favoarea orelor de dezbateri și a studiului individual.

În vederea obișnuirii studenților cu metodologia elaborării de către fiecare a unui produs științific propriu, în facultăți se intensifică practica elaborării de referate științifice care se dezbate în grupele de studenți, sau subgrupe, conform metodologiei work-shop-urilor. În acest fel, sporește atractivitatea seminarilor și dezbaterilor și interesul studenților pentru probleme cât mai concrete, noi și moderne.

Îmbunătățirea planurilor de învățământ a exercitat influențe favorabile asupra programelor analitice, a conținutului cursurilor și, în final, asupra cunoștințelor studenților. În ultimii doi ani, în Universitatea *Spiru Haret* au fost reinnoite manualele, bibliografiile, programele analitice la toate facultățile. S-a realizat într-o mare măsură eliberarea acestora de problemele neesențiale, învechite, secundare și introducerea cunoștințelor noi, a rezultatelor contemporane, ale practicii economico-sociale specifice economiilor de piață. Imprimarea unui caracter cât mai pragmatic planurilor, programelor analitice și cursurilor a sporit interesul studenților pentru studiul individual, simțind că în acest mod își asigură premisa accesului către viitoarele locuri

de muncă, a exercitării cu succes a viitoarelor profesii.

În structura planurilor de învățământ, la ciclul I, *practica de specialitate* deține o pondere corespunzătoare. Practica se desfășoară pe bază de contracte cu instituții sau firme, fie colective sau individuale. Practica este monitorizată de cadre didactice, consemnată calitativ și cantitativ în caiete de practică și finalizată prin colocvii în fața unei comisii. În toate facultățile, planurile de învățământ prevăd discipline obligatorii opționale și facultative, dar și un modul pedagogic pentru cei ce vor să devină cadre didactice. Modulul este gestionat de Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD).

Apreciem că aparține bunelor practici în procesul de pregătire a studenților antrenarea lor în cercetarea științifică. În toate facultățile există cercuri de cercetare științifică, îndrumate de cadre didactice. În cadrul acestora, studenții aleg teme de cercetare, fie stabile de catedre, fie de către ei înșiși. Cele mai bune lucrări, prezentate în cercuri științifice, sunt selectate pentru sesiunea științifică studențească anuală (în mai-aprilie) și cele mai bune dintre ele sunt răsplătite cu diplome, cărți și prin publicarea în Analele Universității, *Seria Economie*. Multe catedre atrag studenți și în propriile proiecte de cercetare ori în contractele lor de cercetare.

O componentă fundamentală a bunelor practici în îmbunătățirea calității învățământului este informatizarea acestuia. Toți studenții, indiferent de forma de învățământ, au posibilitatea de a lucra zilnic la un calculator conectat la Internet, atunci când doresc.

Majoritatea cadrelor didactice folosesc calculatoarele și videoproiectoarele pentru ilustrarea cu imagini și diverse texte a problemelor expuse la cursuri și seminarii, pentru diverse calcule și prezentarea de grafice. Cele 10.000 de calculatoare din dotarea facultăților, departamentelor, a Centrelor teritoriale se află permanent la dispoziția studenților și cadrelor didactice. Cea mai amplă și deplină utilizare a acestor mijloace o realizăm în evaluarea cunoștințelor studenților și masteranzilor. În prezent, în universitate, toate examenele se realizează pe calculator, respectiv, prin cel mai performant sistem contemporan – platforma Blackboard. Dispunem de o capacitate a serverelor care permite evaluarea concomitentă a mii de studenți și care realizează automat o evaluare exactă și obiectivă a cunoștințelor fiecărui student. Suntem preocupat de folosirea deplină a valențelor pozitive ale acestui sistem de evaluare, în sensul diversificării tipurilor de grile, exerciții și probleme ce pot fi introduse în examinare, cu mult peste cele cinci tipuri pe care le folosim în prezent. În acest scop, la cel de al doilea Forum mondial al calității (octombrie 2007, Universitatea Sapienza, Roma) delegația Universității *Spiru Haret* a propus celor 500 de delegați prezenți organizarea de schimburi de experiență în legătură cu folosirea Platformei Blackboard.

(Urmare din pag. 1)

O altă problemă privind accepția fericirii este aceea dacă fericirea constă în plăcerea generată de mișcare, de activitate, sau, dimpotrivă, de repaus, de absența activității.

În această privință, Aristotel argumenta că fericirea este mai curând plăcere de mișcare, pentru că omul este o ființă activă, iar repausul este folosit de el doar ca mijloc recreativ, în vederea continuării activității. Același punct de vedere, dar cu alte argumente, a fost susținut în secolul al XX-lea de către Albert Camus. Potrivit punctului de vedere camusian, Sisif, cel mai înțelept și prudent dintre muritorii, cum credea Homer, este fericit nu prin finalizarea telului său, fixarea unei stânci pe un vârf de munte, ci prin activitatea perpetuă de atingere a acestui scop, care, de fapt, este și intangibil. Este însă un scop asumat, temerar, prin care omul îi înfruntă pe zei. Este, de fapt, sensul omului sisific din secolul al XX-lea, condamnat la o activitate mereu reluată, fără finalitate pentru om, pentru muncitor.

Interogația dacă fericirea este o stare de activitate sau de repaus poate fi corelată cu problema sensului existenței umane. Astfel, ne putem întreba: *oare omul este fericit prin faptul că și-a atins scopurile fundamentale sau prin însăși activitatea de realizare a sensului său?*

Desigur, atingerea unui țel nu poate procura decât fericire, iar nu nefericire. Într-un text oarecum testamentar, poetul Bacovia afirma: „Mi-am îndeplinit toate profețiile politice/Sunt fericit.”

Dar, pentru că sensul omului este complex, niciodată el, omul, nu-l va realiza exhaustiv și, deci, niciodată fericirea lui nu va fi deplină. În general, el se va desăvârși mai

FERICIREA UMANĂ

mult fie în dimensiunea sa social-economică, fie în spirit, pentru că el va excela într-o anumită privință și în mai multe, dar, fie cât de enciclopedist, niciodată în toate. Așadar, în raport cu sensul său în ansamblu, cu complexitatea acestui sens, dacă omul nu îl ratează, ci și-l apropie în cea mai mare măsură, el poate fi, de regulă, în linii mari, fericit, dar, mai detaliat, se va simți împlinit și fericit în unele privințe, neîmplinit și nefericit în altele.

În plus, *fericirea ca rezonanță afectivă a stării de repaus, de împlinire, trebuie corelată și cu natura și calitatea cerințelor și aspirațiilor satisfăcute.*

De regulă, cerințele elementare, atât cele corporale, cât și cele spirituale minimale, tangibile, cât se poate de lesnicios, de facil, procură fericire celor mediocri, care se mulțumesc cu puțin.

În schimb, exigențele și aspirațiile mai înalte, urmărite de intelectualii devotați cunoașterii și creației, pe lângă faptul că se obțin mult mai dificil, odată atinse, pot genera stări contradictorii. Pe de o parte, ele produc satisfacție, dar, pe de altă parte, pot genera și regret sau chiar nefericire, fie pentru că oamenii își dau seama de relativitatea plenitudinii lor în raport cu mirajul absolutului, care îi îndeamnă spre noi și noi orizonturi, fie intrucât resimț și mai acut și mai dureros prăpăstia dintre ei și cei rămași prizonieri în grota imaginată de Platon și care nu vor suporta niciodată lumina.

Așadar, pentru obținerea fericirii, nu importă atât calitatea vieții pe care o ai, cât faptul de a reacționa pozitiv la propria ta viață, fie aceasta de o înaltă mai elevată sau mai modestă.

În fine, un alt aspect al fericirii ca stare de repaus,

evidențiat și teoretizat de filosoful G.W.Fr. Hegel, este acela al locului și rolului ei în viața individului și a istoriei. Marele filosof german a distins între *indivizii* care își urmăresc scopurile personale, dar respectă și dreptatea, binele, datoria, fixate de legile și moravurile statului, și *personalitățile istorice*, care își urmăresc și ele interesele personale, dar le armonizează cu posibilitățile istorice ce contrazic legile și drepturile recunoscute și existente, deci cu un element mai general decât cel ce constituie temelia unui popor sau a unui stat, fiind „indivizi croiți pe măsura istoriei universale.” Primi pot fi fericii sau nefericiți, dar soarta celor care aparțin istoriei universale, „chemați de a fi mandatarii spiritului universal”, „n-a fost prea fericită”, întrucât „n-au avut plăcerile unui trai liniștit, întreaga lor viață n-a fost decât muncă și osteneală”, iar odăta ce și-au atins scopul, „ei cad ca tecele uscate ale unei semințe”. În concluzie, filosoful afirma: „Fericit este acela care și-a croit soarta conform caracterului său propriu, voinței și bunului său plac, bucurându-se astfel de existența sa. *Istoria universală nu este tărâmul fericirii.* Perioadele de fericire sunt pagini goale ale sale, deoarece ele sunt perioade de concordie, lipsite de contradicție.”

Extinzând problema sensului de la nivelul persoanei individuale la cel al persoanei colective a unui popor, Hegel a argumentat că numai opoziția spiritului colectiv cu sine însuși, cu înfăptuirile sale constituie forța stimulativă a înnoirii vieții poporului respectiv. Dimpotrivă, împlinirea spiritului colectiv, întrucât își satisface voința și năzuințele sale, înseamnă săvârșirea sa, dispariția opoziției stimulativă dintre sine și realitate și substituirea contradicției cu armonia, cu

împăcare de sine, cu fericirea. Dar desăvârșirea spiritului unui popor ca săvârșire a sa înseamnă și ivirea unui nou spirit, mai înalt, la care poate să ajungă fie poporul care s-a realizat pe sine, fie un alt popor.

Vom conchide că fericirea este sau poate fi și stare de repaus, de împlinire, nu numai la nivelul vieții conservatoare, ci, contrar celor spuse de Hegel, și la nivelul spiritului creativ, pentru că acesta poate progresa nu numai prin luptă, ci și prin concordie.

Dar, *dacă omul își perpetuează starea de mulțumire și armonie în mod indefinit, culcându-se pe lauri, și nu o folosește pentru pregătirea și amorsarea unui nou efort creator, poate ajunge la ratarea unei noi fericiri și, oricum, la o incomfortabilă stare de spleen.*

Considerăm, de asemenea, că, la fel de bine, fericirea poate fi generată și de activitatea orientată spre împlinirea sensului existenței, mai ales dacă avem conștiința că sensul urmărit este unul superior și că poate fi împlinit, sau, uneori, chiar și în cazul conștiinței unei imposibile împliniri.

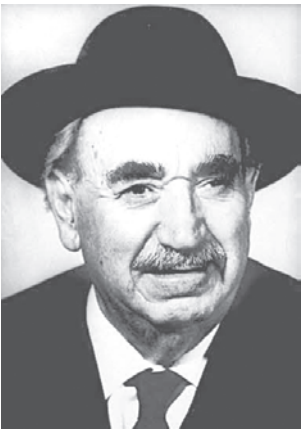
Pentru acest ultim caz, concepția lui Camus despre fericire ca activitate este cât se poate de semnificativă. În finalul eseului său, *Mitul lui Sisif*, scriitorul și filosoful francez afirma: „Lupta înșasi către înălțimi e deajuns spre a umple un suflet omenesc. Trebuie să ni-l închipuim pe Sisif fericit.”

Așadar, chiar dacă nu ajunge să se bucure de atingerea scopului său ultim, omul găsește motive de fericire atât în faptul că el însuși și-a dat un sens, care îi ordonează viața, îi dă un răsunet propriu, al său, cât și în lupta pe care o duce pentru a-l împlini, pentru a-și conserva libertatea și năzuința spre absolut.

(Va urma)

O istorie a presei românești în pagini antologice

De la linia Curzon la controversă constituțională

Pamfil ȘEICARU

destrămarea unității poloneze s-a realizat. Primul ministru al Poloniei a fost obligat să discute mai puțin cu Stalin și mai mult cu ficțiunile lui Stalin.

Postul de radio Londra ne informează:

„Convorbirile poloneze din Moscova au intrat într-o fază nouă. După trei zile de convorbiri între delegația guvernului polon din Londra în frunte cu d. Mikolajczyk și delegația comitetului polon de eliberare națională s-a constatat că divergența principală există între cele două delegații în ceea ce privește problema constituțională: delegația poloneză din Londra susține că Constituția polonă din 1935 este legală și nu poate fi revizuită decât de Parlamentul polon legal ales după terminarea războiului, iar delegația comitetului polon de eliberare națională nu recunoaște decât Constituția din 1921.

Aseară a avut loc ședința celor două delegații poloneze la Kremlin; în această ședință au participat și reprezentanții guvernului sovietic în calitate de intermediari. Divergența nu a fost însă totalmente înlăturată. După ultimele știri, d. Mikolajczyk se pregătește să plece din Moscova, dar declară că „toate podurile nu au fost încă arse pentru ne înțelegere între cele două tabere poloneze”.

Nu mai sunt în discuție frontierele răsăritene ale Poloniei, totul s-a redus la o controversă constituțională între guvernul polon de la Londra și ficțiunea rusească, delegația comitetului polon de eliberare națională. Firește, această controversă de drept constituțional se dezbate în prezența reprezentanților guvernului sovietic în calitate de mediatori.

Nu știm ce se va alege de pe urma acestei controverse constituționale (care Constituție e valabilă, aceea din 1921, sau aceea din 1935?), dar ceea ce putem ști cu anticipație este că Rusia s-a instalat de fapt în politica internă a Poloniei.

Tot ce va veni nu va fi decât o simplă confirmare în formă legală a unei stări de fapt: tutoratul politic al Rusiei asupra Poloniei, care va înceta să mai aibă o viață națională proprie. Greu a fost până acum, s-au găsit instrumentele, restul a urmat de la sine. Dar fiindcă Rusia Sovietică și-a rezervat rolul de arbitru, să vedem ce se sentimente arbitrează reprezentanții guvernului soviet în diferendul constituțional polonez?

D. Stalin a fost amabil, d. Mikolajczyk nu s-ar putea plânge de nimic, formele protocolare sunt respectate la Kremlin. Dar nu în vreo

curtoazie a d-lui Stalin s-ar putea descoperi vreo pornire ostilă a guvernului sovietic, care în fond este pe deplin satisfăcut de izbucnirea manevrei concepute de a silii guvernul de la Londra să discute pe picior de egalitate cu oamenii invențiați de Moscova, pornirea de ostilitate împotriva guvernului polon de la Londra o putem desprinde din presa sovietică.

Și fiindcă Anglia este direct angajată în tot ce se impune Poloniei ca umilitoare înge-nuncheri din partea Rusiei Sovietice, să reținem această informație dată de postul Londra în emisiunea din 9 August:

„Ziarele londoneze reproduc următorul extras din articolul publicat de linia ziarul PRAVDA din Moscova: „Nu există unitate în sânul emigrației poloneze. Toate elementele progresive sunt în mod firesc prin toate gândurile și aspirațiunile lor de partea poporului polon și comitetului polon de eliberare națională, care reprezintă interesele adevărate ale poporului polon. Dezordinea și dezorientarea domnesc în cercurile poloneze, care se grupează în jurul așa-zisului „Guvern polon emigrat din Londra”. Viata zilnică a arătat destul de clar că acest „guvern” este totalmente izolat de poporul polon. Speculații politici din anturajul acestui guvern, ca de exemplu generali Sosnkowski, Kukil și alții, cari se lăudau cu pretinsa lor influență în Polonia, cu existența „organizațiilor puternice” de sub conducerea lor în Polonia, sunt acum demascate; ei nu mai au nicio influență în Polonia și pretinsele lor organizațiuni nu există și nu sunt decât mincișoși și uzurpatori, cari au devenit acum pur și simplu caraghioși.

Patrioții adevărați polonezi știu și ascultă vocea pe care trebuie s-o urmeze: Această voce este vocea care cheamă la luptă sub drapelul și sub direcțiunea Comitetului polon de eliberare națională”.

Acest atac de o violență caracteristică definește adevărată atitudine a guvernului sovietic față de guvernul polon de la Londra.

Oricât s-ar arăta de împăcitor guvernul polon, Moscova va continua să urmărească tot mai înverșunat acest obstacol care-i stă în calea expansiunii. Dar pentru a înțelege înverșunarea guvernului sovietic este interesant de subliniat un fapt care a trecut aproape neobservat. Guvernul polon, înțeles cu Londra și Washington, a propus încă din primăvara anului 1944 un aranjament după care chestiunea frontierelor răsăritene să fie amânată până la

conferința păcii, iar până la soluționare, la est de linia Curzon, firește provizoriu, să se introducă administrație sovietică, iar la vest de această linie o administrație mixtă compusă la fel ca în Italia (forma Amgot) în colaborare cu guvernul polon și cu controlul rusesc. Guvernul sovietic nu a răspuns la această propunere și practic a respins această propunere prin crearea comitetului de eliberare promov factor constituient.

Propunerea guvernului polon, sub inspirația engleză și americană, a înfuriat guvernul sovietic care numai la ideea prezenței trupelor anglo-americane în mijlocul Europei centrale simtea intenția de limitare a tendințelor de expansiune ale Rusiei. Bine înțeles că se verifică ce unitate există între tabăra anglo-americană și rusa, dar nu mai puțin se luminează perspectivele Europei de răsărit. Dar de unde vine importanța pe care o acordă Moscova unei simple controverse constituționale între polonezi?

Opunerea Constituției polone din 1921 față de cea din 1935 nu trebuie să înșele pe nimeni. Constituția polonă din 1921, un fel de copie a Constituției franceze (a III-a republică) în propaganda sovietică de atunci era socotită drept exemplu al lășității burgheze și falsei democrații a clasei dirigente. S-a uitat însă că comuniștii din Constituția poloneză au votat contra Constituției din 1921. Atunci de unde vine brusca pasiune a Moscovei, pentru Constituția de la 1921? Pentru Kremlin e necesară întreruperea legalității statului polon, crearea unui vid unde s-ar putea introduce improvisațiile sovietice, colecția de necunoscuți, figuri șterse, nuliități, care nu reprezintă nimic conștiinței naționale poloneze.

Iată de ce cu numai conservatorii polonezi, naționaliștii ziși fasciști polonezi, și chiar cele mai democratice partide de stânga, ca partidele țărănești și cel socialist democrat, nu vor să cadă în capcana lui Stalin.

Și în timp ce se urmează farsa controverselor constituționale, radio Londra din ziua de 9 August, înregistrează acest avertisment: „Populația Varșoviei nu trebuie să aibă sentimentul că în momentul decisiv a fost părăsită de aliații săi englezi”.

Stalin a obținut o victorie politică asupra Angliei și Statelor Unite în problema poloneză. Cine poate să spună câte victorii politice va mai obține în viitorul apropiat?

Currentul nr. 5922, vineri, 11 august 1944

conjugate cu procesul de implementare a culturii calității de către organisme sistemului de calitate menționate mai sus, au contribuit în mod corespunzător la sporirea eficacității educaționale în universitate. S-a perfecționat activitatea de admitere a candidaților, ce se desfășoară în conformitate cu o metodologie proprie optimizată și aprobată de Senatul universității. Programele de studii (respectiv

care beneficiază studenții universității.

Ca urmare a ofertei educaționale promovate, inclusiv prin Metodologie, numărul candidaților admiși în anul I a crescut. Acești candidați au bătut la porțile universității nesiliți de nimeni, numai grație prestigiului cadrelor didactice, a seriozității cu care își fac munca, a calității pregătirii lor pentru profesia aleasă, transmisă de absolvenții

al învățământului și cercetării științifice;

-convergența, compatibilitatea și compatibilitatea programelor de studii; -racordarea învățământului nostru universitar la cerințele pieței forței de muncă superior calificată;

- optimizarea locului activităților practice în ansamblul procesului didactic;

- extinderea sistemului de credite de studii transferabile;

Contribuția de solidaritate și percepția distorsionată asupra ei

Aparent salutară, vestea că Executivul pare mai hotărât ca oricând să adopte măsuri anticriză care să contracareze efectele ei dramatice asupra categoriilor defavorizate prin intenția de a se institui așa-numita taxă de solidaritate, dar în esență reprezentând o contribuție de solidaritate, a avut ecouri diferite în medii diferite – de la șoc la indiferență, la stupeoare. În definitiv, nimeni, nu poate fi împotriva spiritului de solidaritate autentică cu atât mai mult cu cât gesturi semnificative prin care se exprimă această formă de sprijin se întâlnesc frecvent în viața cotidiană – nu neapărat doar în condiții de criză financiară, sau de calamități naturale, ci și în cazuri umanitare. Dar, totuși, acest sentiment individual sau colectiv, la o anumită scară, de la un grup profesional până la națiune și umanitate, este absolut voluntar și, ca atare,

nu poate fi impus, indiferent la ce mijloc s-ar apela. De fapt, despre ce este vorba? Guvernul analizează posibilitatea introducerii unei contribuții de solidaritate pentru cei care au venituri de la stat peste salariul președintelui României – a precizat primul-ministru, care a concretizat detaliat că toți cei care, de la stat, au venituri peste salariul președintelui României, venituri care sunt peste 80 de milioane vor fi taxate cu 90 la sută, dacă o asemenea propunere se va adopta. Dacă cineva de la stat câștigă din diverse surse 150 de milioane de lei vechi, diferența de la 80 de milioane până la 150 de milioane, respectiv 70 de milioane va fi taxată cu 90 la sută. Este, în fapt, o contribuție de solidaritate care va merge într-un fond special, din care Guvernul va putea să asigure sprijin financiar pentru cei cu salarii mici, astfel încât să putem proteja categoriile cele mai vulnerabile în această perioadă

de criză. Este vorba nu de o taxă, ci de o contribuție, care se aplică doar aceluia care la stat au venituri peste salariul președintelui României – a mai precizat premierul României. Deci, nu ne referim la mediul privat, nu avem nimic de-a face cu salariile care există în mediul privat. Ne gândim la stat și este foarte bine să analizăm dacă este corect să taxăm cu 90 la sută veniturile care există în vârfurile piramidei sociale din perspectiva salarizării de la bugetul public, pentru anul 2009. Repet, tot ce este până la valoarea salariului președintelui României nu suportă niciun fel de intervenție.

Totul ar fi bine și frumos, cum se spune, dar numai sub raport etic, întrucât introducerea acestei contribuții, chiar dacă este de solidaritate se impune a fi întemeiată și pe considerente bugetaro-fiscale, precizându-se dimensiunea veniturilor bugetare suplimentare pe care se scotează. Există oare un număr atât de mare de salariați la stat care au venituri mai mari decât

președintele țării, deși s-a spus că niciun salariu din sectorul bugetar nu trebuie să depășească limita veniturilor lunare ale secretarilor de stat. Poate că, așa peste noapte, s-a revenit asupra acestei decizii. Mă rog.

Firește, o parte a încasărilor bugetare este alocată unor acțiuni de protecție socială, sub forma unor ajutoare sociale, care nu exprimă de fel solidaritate socială, tot așa cum nici redistribuirea bugetară nu este sinonimă cu un gest de solidaritate, cu atât mai puțin cu cât apare în mod inevitabil inegalitatea veniturilor, specifică economiei de piață care, de regulă, este corectată prin politica bugetară de redistribuire. Totuși, una este legea salarizării unice a bugetarilor – pe criteriul competenței – și alta este să rețezi toate salariile ce depășesc nivelul salariului președintelui țării.

Paradoxal, la asemenea soluții de solidaritate socială a recurs și Parlamentul European, în cadrul mesei rotunde „Criza economică și

financiară – România după Consiliul Europei de primăvară”, organizat de Clubul România-Uniunea Europeană. Dar din concepție s-a produs o ruptură între Vest și Est. S-a acceptat o formulă nu numai declarativă privind solidaritatea în statele din Centru și Estul Europei. Însă, s-au folosit, din păcate, limbaje diferite, discriminatorii. În timp ce pentru țările din Vest se vorbește despre stimulente, pentru cele din Est accentul cade cu o duritate strivitoare pe constrângeri bugetare.

Rămâne de văzut care va fi percepția asupra acestei idei seducătoare de a se veni în sprijinul categoriilor defavorizate, dar modul cum se va realiza acest gest atipic de sprijin este, se pare, din start contestat de unii analiști și nu numai.

D.A.

epistola a X-a

Dragă cititoare,
dragă cititorule,

Dumnezeu fie cu tine! Dacă trăiești cu credința în inimă, viața ta este bogată. Doamne ajută! Însă, dacă ești ateu, înseamnă că nu cunoști sau nu recunoști faptul că și tu ești om religios. Credința se află la baza ființei, pe când trăirea este fundamentul existenței umane. Chiar și cei ce nu cred în nimic, totuși cred în ceva.

«Nihil sine Deo» (nimic fără Dumnezeu), spune un celebru dicton latin.

Cuvântul «Dumnezeu», din punct de vedere etimologic,

vine din limba latină de la cuvântul «div» (strălucire). Indo-europenistul Bruce Lincoln analizează similaritățile uluitoare ale limbilor indo-europene din unghiul acestui cuvânt: «deus» în latină, «theos» în elină, «dievas» în lithuaniană, «daeva» în iraniană, «deva» în sanscrită, «dšius» în hittită, «dia» în gaelic, «dios» în spaniolă, «dio» în italiană, «dieu» în franceză, «Dumnezeu» în română etc.

San Tommaso d'Aquino a căutat să demonstreze existența lui Dumnezeu prin argumente

raționale. Leszek Kolakowski arată că esența și existența lui Dumnezeu converg, teodiceea, raționalismul și mistica fiind, potrivit savantului polonez, direcțiile majore care au conturat imaginea lui Dumnezeu. Dumnezeu este metaforă pentru unitatea esențială a experienței și pentru conștientizarea realității, după cum susține James W. Heisig.

Dumnezeu este investit de om cu numeroase atribute, cum ar fi: infinitatea, unitatea, unicitatea, omniprezența, omnipotența, omnisciența, inteligența, înțelepciunea, bunătatea, generozitatea, libertatea, perfecțiunea, transcendența, imanența, creativitatea și personalitatea etc.

Comunicarea este sublimată prin cuminicare, în filosofia lui Constantin Noica. În artă, Michelangelo Buonarroti ilustrează genial întâlnirea dintre om și Dumnezeu în lucrarea «Crearea lui Adam» din Capela Sixtină a Vaticanului, printr-o atingere monumentală, care, peste veacuri și neguri, sfidează orice separație sau distanță de spațiu și timp. Nevoia de contact și mai ales setea de certitudine sunt imperios necesare: «Vreau să te pipăi și să urlu: Este!», scrie, în «Psalmi», Tudor Arghezi.

Omul se raportează la Dumnezeu prin frică, supunere, devoțiune sau iubire. De la răceală și distanță se merge către căldură sufletească și comuniune în relația dintre Dumnezeu și om, conform cu

creștinismul cosmic. Ar fi bine să regăsim divinitatea din sufletul nostru. Problemele nu sunt existența lui Dumnezeu, atât de disecată pe toate părțile și nici cunoașterea sa. Prin revelație și prin intuiție poți ajunge la Dumnezeu într-o clipă. Nu-l poți cunoaște în totalitate, ci în esență. Ar trebui să ne preocupăm nu argumentarea unei evidente – existența lui Dumnezeu, ci cum să-l păstrăm. Ne întoarcem privirea spre El doar în suferință și la bătrânețe, când s-ar cuveni să

«Deus» și «deitas», tot așa cum misticul hindus Shankaracarya scrie despre «nirguna brahman» (Dumnezeu nedeterminat) și «saguna brahman» (Dumnezeu determinat), care nu sunt doi Dumnezei, ci două modalități de a fi ale lui Dumnezeu-Unul. Prin cunoaștere superioară ajungi la Dumnezeu transparent, cel fără atribute și calități.

Dumnezeul creștinilor este iubire. El este persoană, astfel credinciosul având posibili-

epistole

vedem că El este cu noi cu fiecare clipă care trece. Dumnezeu sălășluiește pretutindeni. E mai ușor să-l găsești în biserică, mănăstire, chilie, catedrală, sinagogă, moschee sau templu. Dragă, să nu uiți nicidecum că sufletul tău mare este casa lui Dumnezeu!

Sfântul Ioan Cassian scrie despre înomenirea lui Dumnezeu, iar Dumitru Stăniloae despre îndumnezeirea omului. Emoționantă este descrierea întâlnirii dintre om și Dumnezeu, dintre «Ich und Du» (Eu și Tu) la Martin Buber. Însă, cea mai cutremurătoare este povestea biblică a lui Iov, cel muritor în suferință și nemuritor în credință.

Misticul creștin Meister Johann Eckhart distinge între

tatea să-i adreseze adorația sa. Persoana presupune relație «în nuce» (în sine) și «cum relație» (în relație), aceasta stabilindu-se între elementele ce alcătuiesc sfânta Treime și între Dumnezeu și creație.

Iudaismul se concentrează pe căutarea lui Dumnezeu. Aceasta se constituie într-un itinerariu spiritual, care are la bază rugăciunea. Dumnezeu este Yahve la evrei. El a creat lumea făcând fertil un imens deșert și i s-a arătat lui Moise.

Dumnezeul musulmanilor este Allah. «Al-Quran» (Coranul) prezintă cele 99 de atribute ale sale. I s-a revelat lui Mahomed, văzut în islam atât ca trimisul său, cât și ca profet.

«Upanișadele», despre care Arthur Schopenhauer

Cu sinceritate,
al domniei tale,
Mircea ITU

SPERANȚA NU MOARE ÎN ZORI

N-a fost o simplă bătaie cu flori pregătirea documentului adoptat de reuniunea G-20 de la Londra. Și asta pentru că, după un stil practicat în Uniunea Europeană, unde consensul se vede uneori amânat până în ultimul moment de poziția unora dintre participanți – exemplul Kvasnievsky de acum câțiva ani, cel oferit la recentul consiliu european al miniștrilor de externe (CAGRE) și întâlnirea de la Londra a liderilor de gabarit și greutate neobișnuite s-a confruntat cu amenințări.

A triumfat voiața politică și flexibilitatea, într-o fotografie de familie nu chiar de fiecare zi. Deși, la drept vorbind putea fi și altfel dacă ținem cont de statura celor pregătiți să ridice mâna sus la întrebarea: Cine este pentru?

Dar, s-a ajuns unde s-a ajuns. Mai marii zilei din 19 state plus din Uniunea Europeană și-au pus semnătura pe o listă de măsuri apreciată ca desemnând un punct de răscruce pentru economia mondială (Barack Obama), un compromis aproape istoric (Angela Merkel), mai mult decât ne așteptam (Nicolas Sarkozy).

Am stabilit măsuri fără precedent pentru a restaura creșterea și a preveni accentuarea crizei, astfel încât aceasta să nu se mai repete, se exprima președintele american. Acesta spunea prietenului și fratelui de suflet Gordon Brown, pe când îl primise la Casa Albă: Marea Britanie nu este importantă pentru mine, ci pentru poporul american, ea reprezentând pentru America cel mai apropiat, cel mai puternic aliat. Ei bine, premiul britanic era normal de așteptat să folosească aceeași linie de exprimare: *Am încredere că planul adoptat va scurta perioada de criză estimată de Fondul Monetar Internațional.*

Îmi sună bine această sforțare a celor cu puterea la dispoziție, de a ne convinge că am putea vedea mai repede dată jos de pe noi povara fierbinte și greu apăsătoare numită criză financiară. Mai ales că statisticile ronțiea metulicului și voluptuos din liniștea noastră de toate zilele, anunțând în toată desfășurarea lor negativă, consecințele posibile, probabile și pe cele *on-line*: faliment, somaj, suferință.

Reuniunea G-20 de la Londra mi se pare un bine venit balon de oxigen. Faptul că tratatele dolidora de teorii privind economia de piață sunt, pe moment, ținute în rafturi ne permite să exersăm cu sinceritate și eficiență în registrul realităților zilei. Așa au apărut acele 1,1 trilioane \$ gândite să participe la combaterea crizei. Așa au apărut măsurile de reinterpreta a secretului bancar și privirile piezișe către stăpânii băncilor obișnuiți până acum să-și facă singuri regulile după care să fie dimensionate propriile câștiguri.

Așa a apărut decizia de a identifica și bloca în fașe sursele toxice pentru riscurile de orice fel. Se pare că bancherii se vor vedea nevoiți să vină cu picioarele pe pământ când iau în considerație bonusuri pentru eculsoanele cu maximă vizibilitate din propriul teren de joc. Fondul Monetar Internațional se vede susținut prin măsuri de natură a-i spori considerabil resursele finanțatoare de proiect.

În atmosfera dominată de marșuri funebre și refrene prăpăstioase, cele hotărâte pe Tamisa reprezintă un contrapunct salutar. *Speranța nu moare în zori*, își titra creația de succes un cunoscut autor. Mai ales, adăugăm noi, când ziua se anunță rotundă și luminoasă. Avem în față, credem, un semnal de această factură.

Dacă lideri importanți ai zilei n-au mai așteptat ca în trecut, întâi să-și lingă rănila provocate de cataclism, ca abia apoi să alerge după medicamente, compensate sau nu, avem dovada unei schimbări de optică și motive de nădejde. Această comutare din poziții disperate pe cote de așteptare dăătoare de curaj, mare parte de un semafor pozitiv. Participanții la întâlnirea londoneză au stabilit deja o viitoare reuniune încă în toamna acestui an. Calendarul se dovedește strâns, dovadă că teama de a rămâne la fața de promisiuni are deja un antidot: revenirea la masa tratativelor pentru a ține din scurt mersul evenimentelor. Mare lucru!

Neagu UDROIU

Evaluarea cercetării științifice (I)

(Urmare din pag. 1)

În Occident, atunci când se evaluează un articol, se țin cont de prestigiul colegiului editor, de procesul de recenzare (denumit *peer-reviewing*, în care evaluatorii nu cunosc autorul/articolului), de limba în care acesta este redactat, precum și de bazele de date internaționale care-l includ.

Nu este neglijată, într-o evaluare globală, nici calitatea contribuțiilor revistei. Traseul demersului științific este următorul: cercetătorul solicită o finanțare (din partea unui organism specializat) în vederea realizării unei investigații științifice, al cărei rezultat se concretizează într-o comunicare cu care acesta participă la un simpozion sau congres. În urma observațiilor primite, cercetătorul își îmbunătățește materialul și îl trimite újra dintre cele mai importante reviste de tip *peer-reviewed* din aria sa de specialitate. Fie articolul este respins direct (și atunci autorul se adresează unei reviste mai puțin prestigioase), fie referenții consideră că se pot face intervenții pe text, salvându-l astfel (prin îmbunătățirea calității argumentelor). Revistele academice nu plătesc, în general, autori sau recenzorii, întrucât aceștia dobândesc prestigiu academic și obțin puncte importante în menținerea sau promovarea lor în universitate. Nick Bostrom, profesor la Universitatea din Oxford, evidențiază două dintre

imperfecțiunile sistemului de recenzare: referenții care resping articole ce se dovedesc ulterior a fi relevante nu au de suferit cu ceva, iar procesul este foarte greoi, îndeosebi în sfera umanioarelor (poate dura chiar și doi ani). „Dacă descopăr o deficiență într-un articol ce a fost publicat, opțiunile mele sunt fie să nu întreprind ceva, fie să scriu

asta, este un cercetător prestigios. Iată constatării pe care le-am făcut, de-a lungul timpului, asupra celor mai multe contribuții românești: autorii citează în general cărți și nu articole; sursele bibliografice sunt vechi și irelevante; argumentele sunt falacioase, bazându-se pe reputația celor citați („precum excelent remarca cunoscutul savant Y”) și nu pe calitatea formulărilor. Legat de prima constatare, cărțile fac parte din cercetarea secundară, și nu primară, așa explicându-se de ce personalități de prim rang din comunitatea științifică mondială au publicat doar o carte sau două

un articol în care să atac deficiența în cauză și să încerc să-l public. Dacă reiese că am înțeles greșit argumentația autorului, acesta își clarifică poziția într-un nou articol și va încerca să-l publice”.

Cu toate deficiențele sale, procesul de recenzare în *orb* (*blind review*), în care referenții nu cunosc autorul, este cel mai avantajos pentru calitatea articolului. Din păcate, universitarii români, în majoritatea cazurilor, resping acest proces, evaluând materialele în funcție de interes și de personalitatea autorului, făcându-i practic un deserviciu acestuia. De-a lungul timpului, am primit foarte multe articole ale autorilor români pe adresa revistelor academice americane pe care le conduc. Cei mai mulți încercaseră să mă convingă că articolul lor nu trebuie să sufere nicio modificare, întrucât a fost parcurs și de colegul X, care, nu-i

pe tot parcursul vieții, însă zeci de articole în reviste tip *peer-reviewed*. Explicația e simplă: autorii folosesc, în general, rezultatele cercetărilor în articole (pentru care obțin puncte!) și mult mai târziu, eventual, le reunește într-o carte (ce se constituie într-o activitate comercială, întrucât este remunerată), și nu aduce prea multe puncte, întrucât este obținut suficient anterior). Există, evident, și situația în care autorul realizează o monografie (tot un demers comercial!), fără a fi publicat anterior o parte din ea, însă se presupune că i-a luat cel puțin doi ani s-o redacteze, și ca atare ar fi procedat mai bine dacă ar fi publicat părți din ea sub formă de articole, întrucât, îndeosebi în aria științelor naturii, s-ar putea ca unele rezultate să nu mai fie de actualitate. Prin urmare, nu trebuie să neglijăm dinamica cercetării științifice.

Reflecții săptămânale

Vaza

Mă grăbesc. Se apropie ora deschiderii și vreau să fiu printre cei dintâi care intră. Am neapărat nevoie de o vază. Ajung și alerg printre obiectele expuse. Curios. Lumea este atât de calmă și zăbovește îndelung la rafturi. Parcă sunt în vizită la magazin. Nu contează, fiecare cu viața lui.

Fără să-mi dau seama, pașii se răresc și privirea mea întârzie peste lucruri. Devin mai exigent cu formele de porțelan. „Vă rog să nu le atingeți”, îmi spune vânzătorul. Nu-i răspund și mă pierd între gânduri.

Cromatică ceștilor devine subiect de reflecție, iar alegerea vazei un compendiu estetic. Preferențele altora nu-mi dau îndrumare pentru ca nimeni nu cumpără nimic. Probabil sunt prea scumpe! Interesant, prețurile nu se mai văd.

Finalul istovitor al căutării de frumos este vaza din brațe; nici coșuri nu mai sunt. Nu am crezut că poate fi atât de obositor să cumperi ceva!

Dar unde sunt casele? Vânzătorul aleargă după mine: „De ce luati obiecte expuse?”. Îi răspund că vreau să le cumpăr. Mă privește mirat: „Nu

știți că magazinul s-a desființat? Nu mai renta. L-am transformat în muzeu”.

Atunci am înțeles. Este cu adevărat o criză, dacă șeful de raion devine custode.

Probabil că mâine voi reveni, găsind aceeași obiecte. Criza evită penuria.

Alexandru LUCINESCU

București 550

București 550

București 550

REFLECȚII LA DEZVOLTAREA URBANISTICĂ A BUCUREȘTILOR (VIII)

Bisericile salvate – o notă tragică în discursul lor cu orașul

(Urmare din pag. 1)

Prima biserică translată a fost cea la Schitul Maicilor, monument din secolul al XVII-lea. Complexul de chilii în stil brâncovenesc și clădirile atelierelor Institutului Biblic nu au putut fi salvate. A fost însă salvată biserică, cu o greutate de 745 de tone, prin ridicare 1,67 m, deplasare 245 metri, rotire 13°49' și 3630, viteză de deplasare 1,9 m pe oră. În timpul lucrărilor de translație a bisericii a asistat Preafericitul Patriarh Iustin Moiseescu împreună cu alți invitați; șantierul a mai fost vizitat și de renumitul inginer constructor Emil Prager, care a avut cuvinte de laudă pentru soluțiile tehnice adoptate.

A urmat translaerea bisericii Olari din Calea Moșilor, monument din secolul al XVIII-lea efectuată în două etape. Biserica cu două turle octogonale, de dimensiunile 23,00 m x 6,50 m și înălțime 13 metri, cu o greutate de 1.278 tone, a fost deplasată mai întâi pe direcția sud-vest, cu 58 de metri, la 22 septembrie 1982, operațiune pe durata a 25 de ore, cu o viteză de deplasare de 2,3 m pe oră și o rotire de 28°. Cum planurile de urbanism se modificau după fiecare vizită de lucru a dictatorului pe șantier, s-a efectuat o altă deplasare, de 22,35 m, la 5 decembrie 1983, astfel că, în final, distanța pe care s-a translatat a ajuns să fie de 80,35 m.

După aceste două translații de construcții efectuate cu succes, cei din administrația de stat au început să capete încredere în soluțiile tehnice date de inginerul constructor. Mai era și presiunea opiniei

publice din străinătate, iar regimul vroia să dea impresia că este preocupat de soarta bisericilor...

Așa cum îmi mărturisise recent doctorul inginer Eugeniu Iordăchescu: Simțea că șefii lui direcți nu încercau să-l împiedice și că în jurul lui se crease o solidaritate tacită. Nu se manifestau în gura mare că sunt favorabili invențiilor lui, dar nici nu împiedicau aplicarea lor...

A treia biserică translată în București a fost Biserica „Sfântul Ilie” din Calea Rahovei, în anul 1984, Biserica „Sfântul Ilie” – Rahova, cum era denumită, cititorită la 1706 de Safta Brâncoveanu, cu o greutate de 2.100 tone, a fost depalsată 49 metri, unghi de rotație 23°, viteză de deplasare 1,9 m/oră.

În luna octombrie 1985, s-au translat biserică și clopotnița Mănăstirii Mihai Vodă de pe Dealul Spirii. Biserica a fost edificată la 1706 de Safta Brâncoveanu, cu o greutate de 2.100 tone, a fost deplasată 49 metri, unghi de rotație 23°, viteză de deplasare 1,9 m/oră.

În luna octombrie 1985, s-au translat biserică și clopotnița Mănăstirii Mihai Vodă de pe Dealul Spirii. Biserica a fost edificată la 1706 de Safta Brâncoveanu, cu o greutate de 2.100 tone, a fost deplasată 49 metri, unghi de rotație 23°, viteză de deplasare 1,9 m/oră.

Complexul de chilii a fost demolat, tot așa și frumoasa clădire a Arhivelor Statului din incinta mănăstirii. Au putut să fie salvate doar Biserica Mihai Vodă și turnul clopotniță.

Biserica, în greutate de 3.100 tone, a fost translată 289 metri în direcția est cu o viteză de deplasare de 1,9 m/oră, rotită

10°, și coborâtă de la cota terenului +78,35 metri la cota +72,45 metri.

Clopotnița, în greutate de 800 tone, s-a translat 289 metri, viteză de deplasare 1,9 m/oră, rotită 10° și coborâtă aproape 5 metri.

Cea mai grea construcție translată în România a fost Palatul Sinodal de la Mănăstirea Antim. Mănăstirea Antim, ctitorită de mitropolitul Țării Românești Antim Ivireanul, construită între 1713 și 1716, a fost un important focar de cultură; mănăstirea a fost vestită multă vreme pentru renumita ei tipografie unde se tipăreau cărți sfinte. În anul 1912, la complexul monahal Antim s-a adăugat Palatul Sfântului Sinod și, tot atunci, a luat ființă, aici, Biblioteca Sfântului Sinod.

Dar mănăstirea Antim rămâne în istorie și prin mișcarea „Rugul aprins”, din care făceau parte clerici și intelectuali de marcă ai țării într-o comuniune de spiritualitate isihastă. Inițiatorul acestei mișcări părintele Danil Sandu Tudor, și majoritatea celor care au participat la „Rugul aprins” au suferit ani grei de condamnare în temnițele regimului comunist.

Clădirea Palatului Sinodal, cu o lungime de 52,51 metri, cu o lățime de 22,80 metri, în greutate de 9.000 tone, la care s-a adăugat și greutatea celor 100.000 de cărți din Biblioteca Sfântului Sinod, de cea 1.000 tone, a fost rotită cu 13°10' și deplasată pe o distanță de 10 metri, în ziua de 21 ianuarie 1985, când a fost o temperatură de -18°C.

Durata operațiunii a fost de 6 ore și 20 minute, viteză de rotire fiind 1,56 m/oră.

La 20 februarie 1985, pe o temperatură de -20°C, a fost translată și biserică de la Antim, la distanța de 20,35 metri; durata operațiunii, 13 ore și 38 minute, viteză de deplasare, 1,52 m/oră.

O altă biserică translată a fost biserică „Sfântul Ioan Nou” – sau „Sfântul Ionică – Piață” din Piața Unirii, în mai 1986. Biserica, monument istoric din secolul al XVII-lea, în greutate de 3.100 tone, a fost translată pe o distanță de 23 metri, cu o viteză de 3,8 m/oră și un unghi de translare de 34°.

Cam în aceeași perioadă, în aprilie-mai 1986, s-a translat și Biserica „Sfântul Gheorghe” – Capra din Șoseaua Pantelimon. Biserica era ctitorită de un negustor de zarzavaturi, Constantin Duțulescu, zis Capra, și de soția lui, Eufrosina. Presiunile pentru demolarea acestei biserici au început încă din 1983, odată cu sistematizarea și lărgirea arterei de intrare în oraș, biserică fiind în aliniamentului vechii Șosele Pantelimon.

Biserica, în greutate de 900 tone, a fost deplasată 89 metri, cu un unghi de translare de 44° și o viteză de deplasare de 8,00 m/oră.

Ultima biserică translată, care încheie de fapt seria bisericilor salvate în București de echipa doctorului inginer Eugeniu Iordăchescu, a fost biserică „Sfântul Ștefan-Cuibul cu barză”, din str. Știrbei Vodă, construită pe la anul 1760 de clucerul Dona și soția sa Zamfira.

Textul pisaniei de deasupra ușii de la intrare ne lămurește misterul numelui lăcăsuții: în vechime, berzele și-au făcut cuibul pe acoperișul de șindrilă al bisericii și, de aceea, localnicii au numit-o „Cuibul cu barză”.

Translarea bisericii „Sfântul Ștefan-Cuibul cu barză” s-a petrecut în februarie 1988; biserică, în greutate de 1.650 tone, a fost deplasată la o distanță de 16 metri, unghiul de translare, 40°, viteză de deplasare, 2,4 m/oră.

Mai trebuie adăugat că, în iulie 1988, a avut loc altă translare, aceea a statuii Domnița Balașa, pe o distanță de 20 metri.

Dar monumentele religioase pomenite mai înainte nu sunt singurele construcții salvate de doctorul inginer Eugeniu Iordăchescu.

El a mai salvat: Casa memorială Anton Pann din Râmnicu Vâlcea, locuință din secolul al XVIII-lea, cu 2 niveluri, greutate 170 tone, pe care a deplasat-o 37,80 metri cu o viteză de deplasare de 2,4 metri/oră, în noiembrie 1982; blocul de locuințe din strada Aurel Vlaicu, din București, nr. 166, cu șapte niveluri, în greutate de 3.100 tone, pe care l-a deplasat 14,40 metri, cu o viteză de 1,9 m/oră, în mai 1983; blocul de locuințe din Șoseaua Ștefan cel Mare nr. 18, cu șapte niveluri, greutate 4.000 tone, deplasat 7,35 m, cu o viteză de 1,9 m/oră și blocul de locuințe din Șoseaua Ștefan cel Mare nr. 20, cu patru niveluri, în greutate de 2.400 tone, deplasat 7,35 m, cu o viteză de 1,9 m/oră, în septembrie 1983; sediul Băncii Naționale din Miercurea Ciuc, cu greutatea de 2.400 tone, translat 129 metri, cu o viteză de 2,9 m/oră, unghiul de translare 120°, în septembrie 1984; imobilul din B-dul Republicii nr. 237, cu cinci niveluri, în greutate de 1.650 tone, deplasat 63,40 metri, cu o viteză de deplasare de 4,70 m/oră, în iunie 1985; Biserica ortodoxă din Reșița, monument istoric, în greutate de 2.100 tone, deplasare 55 metri, viteză de deplasare 1,9 m/oră în anul 1985; Sanatoriul Dermato-veneric din Călea Bucureștilor, Craiova, construcție cu patru niveluri, greutate 3.000 tone, deplasare 63 metri, cu o viteză de deplasare 2,2 m/oră, în iunie 1987; blocul A 2 din Alba Iulia, cu cinci niveluri, greutate 7.200 tone, deplasare 52,30 metri, unghiul de translare 34° și o viteză de deplasare 3,6m/oră, în vederea deschiderii Bulevardului Transilvaniei între Platoul

Biserica Schitul maicilor

Romanilor și Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, în anul 1987; Biserica Mănăstirii Râmești monument istoric din secolul al XIV-lea în greutate de 700 tone, ridicată 2,08 metri; blocul 57 din Petrii, în greutate de 3.300 tone, deplasat 10,40 metri, cu o viteză de deplasare de 4,05 m/oră, unghi de translare 11°, în septembrie 1988.

Translarea blocurilor din capitală sau din țară s-a făcut fără evacuarea locatarilor, iar în timpul translațiilor toate instalațiile din interiorul apartamentelor au funcționat. Această performanță tehnică a impresionat toată opinia publică din România.

Locatarii blocurilor translate au trăit atunci o experiență excepțională despre care povestesc cu emoție și astăzi.

L-am mai întrebat pe doctorul inginer Eugeniu Iordăchescu dacă atunci când a început cu translarea construcțiilor avea știință de exemple similare din alte țări.

La primele două, trei translații de construcții nu a știut de exemple similare. Ulterior, când s-a apucat să lucreze la o teză de doctorat, sub îndrumarea profesorului Panaite Mazilu despre problematica seismelor, renumitul profesor i-a sugerat să schimbe subiectul cu altceva, legat direct de activitatea lui practică.

Așa a ajuns ca teza de doctorat să trateze despre translația construcțiilor și, documentându-se, a aflat de exemple din alte țări.

Trebuie arătat că la vremea respectivă nu existau multe posibilități de documentare, ceea ce pare de neconceput astăzi, în epoca Internetului.

După 1990, doctorul inginer Eugeniu Iordăchescu avându-l colaborator de nădejde pe fiul său, conferențiar universitar doctor inginer Adrian Iordăchescu, s-a preocupat de izolarea antisismică a clădirilor.

Pe unul din șantierele lor din București, în anul 2000, a venit în vizită renumitul inginer structurist Lewis Robertson, cel

Târgul de Joburi „Angajatori de Top”

Derizoria ofertă de criză spulberă așteptările, visele tinerilor absolvenți

Valurile de disponibilizări, consecință nefastă a crizei economico-financiare pe care o traversează și țara noastră, au sporit numărul celor care caută cu înfrigurare un loc de muncă, pierderea acestuia devenind spaima pentru un mare număr de români. O confirmă și rețelele sondaje de opinie, cele mai multe și profunde cercetări de piață, cu precădere cele realizate pe piața muncii, atât de distorsionată acum, care semnalează că teama cea mai mare a populației, deci pe locul întâi, o reprezintă cea legată de pierderea locului de muncă. Acutizarea ei nu s-a produs peste noapte, ci disponibilizările masive, ca și declarațiile oficiale cu privire la creșterea numărului de șomeri înregistrați până la sfârșitul anului creează fiori nu numai în rândul familiilor care se sprijină doar pe venituri salariale, dar, în general, și în cel al angajaților din cele mai grav afectate ramuri economice.

Realitatea pune însă în evidență faptul descurajator că actuala criză economico-financiară a generat o scădere drastică a numărului de locuri de muncă, ceea ce a determinat pe angajatori să formuleze condiții dure de angajare. Fiind mult mai mic numărul de angajați într-o companie, competențele, abilitățile tinerilor trebuie să fie mult mai multe. De asemenea, un criteriu pentru a accede la un loc de muncă este experiența în domeniu, uneori limitele ei fixate în mod excesiv, chiar și până la șapte ani. Or, fiind vorba despre tineri, practic n-au avut timp să acumuleze o atare experiență, acestora tăindu-li-se din start orice șansă de a dobândi un loc de muncă. S-a ajuns în situația exagerată de a li se pretinde tinerilor, cei mai mulți absolvenți, calități de lider, cele mai multe oferte de locuri de muncă fiind rezervate de către angajatori profesioniștilor.

În viziunea angajatorilor se caută, în general, tineri adaptabili la orice condiții, cu inițiativă, având cunoștințe vaste, capabili să realizeze rapid și cu performanță obiectivele fixate de companie, cu potențial real de a prelua și valorifica inițiative valoroase.

În termeni și mai duri se află situația absolvenților, oferta de locuri de muncă fiind derizorie. Semnale îngrijorătoare în acest sens au venit de la Institutul Național de Statistică, potrivit căruia rata șomajului în rândul tinerilor cu vârsta sub de 24 ani din mediul urban era de 22,6%, vara trecută, când toate firmele se plângeau în mass-media că nu au unde să găsească oameni pentru a ocupa posturile vacante. Pe măsura ce

programelor de recrutare a tinerilor absolvenți. Actuala ediție a Târgului de Joburi „Angajatori de Top”, care s-a desfășurat la Sala Palatului, a adus, să testeze o asemenea șansă, peste 7000 de tineri. 80 companii au pus la dispoziție 1500 de oferte de angajare, cu precădere în domeniile software, bancar, telecomunicații, consultanță, retail, construcții, asigurări. O rază de speranță.

Majoritatea studenților aflați acum în an terminal sunt pregătiți, sau ar trebui să fie, în științe umaniste, juridice și economice. Cu alte cuvinte, au exact specializările care până acum câteva luni reprezentau un real atu în CV, dar de care, în momentul de față, nimeni nu pare a avea nevoie.

Deși în ultimii ani angajatorii și-au concentrat prioritățile către sectorul tehnic, tendințele de creștere numerică a candidaților în instituțiile politice nu au depășit parametrii consacrați. Poate așa se și explică de ce tinerii ingineri au avut căutare pe piața muncii și după ce criza economico-financiară a lovit și România. Pe o piață a muncii „înghețată”, tinerii aflați la primul job sunt primii care vor fi concediați și ultimii care vor fi angajați.

Există emoții mari și pentru viitoarea promoție. Chiar dacă sunt mulți care au lucrat încă din anul I, este vorba de slujbe sub nivelul lor de competențe, care nu vor avea prea mare greutate în CV. Apoi mai este o problemă: anul trecut, când au terminat simultan două generații, mulți studenți au ales să urmeze programe de master. Cu siguranță, vor îngroșa rândurile celor care își vor căuta disperăți o slujbă anul acesta.

Prin urmare, ce soluții au absolvenții acestui an? În primul rând, să se implice în cât mai multe activități extracurriculare, așa cum susțin managerii, recrutorii și profesorii.

«Am fost și anul trecut la târgul de cariere. Am depus CV-ul la 20 de firme. M-a sunat nimeni. Vor cu studii terminate și cu experiență. Este un cerc vicios», a mărturisit Ionela Nicu, studentă în anul III, Universitatea *Spiru Haret*.

Rezultatele preliminare ale unui sondaj realizat de Fundația „Alumni” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași privind gradul de inserție pe piața muncii a absolvenților de anul trecut arată că nouă respondenți din zece au deja o slujbă, în condițiile în care 56% din ei lucrau din timpul facultății. Cum au reușit să își găsească un loc de muncă? Cei mai mulți, aproape 40%, au apelat la site-urile de joburi, iar un sfert dintre ei au fost ajutați de cunoștințe. De remarcat că, în ciuda înmulțirii târgurilor de joburi, doar 19 respondenți s-au angajat în urma participării la un astfel de eveniment, și doar trei prin Oficiul Forței de Muncă. Deși studiul a fost realizat la nivelul absolvenților promoției 2008, când condițiile de pe piața muncii erau mult mai avantajoase decât acum, tinerii se plângeau, încă de pe atunci, de „lipsa locurilor de muncă, de neconcordanță dintre

nevoile pieței muncii și numărul mare de absolvenți”, de „lipsa experienței pretinse la angajare”, precum și de „angajările pe baza... pilelor”. Evident, este dreptul angajatorilor să pună condiții atât de dure, tot așa cum este dreptul tinerilor să aspire la un loc de muncă în mult râvnitele domenii financiar-bancar, IT, consultanță, retail, chiar dacă nu au experiența care li se pretinde în mod excesiv, dacă nu chiar abuziv.

De fapt, aceleași oferte au dominat și la edițiile precedente, după ediția din anul 2008 fiind angajați 1.000 de tineri, dintre cei care au participat la Târgul de Joburi „Angajatori de Top”. Ceea ce a fost un câștig pentru angajatori, cât mai ales pentru cei care au putut accede la una dintre ofertele prezentate.

O undă de optimism ar putea să o transmită programul guvernamental anticriză, care promise nu numai păstrarea locurilor de muncă, ci chiar sporirea numărului acestora. Dar, deocamdată, nimic concret nu s-a întâmplat, decât disponibilizările care au devenit parcă o fatalitate.

Adela DEAC

O infuzie pentru formarea continuă

Contul personal educațional

A devenit mai necesară ca oricând, reconfigurarea Agendei strategice naționale pentru educație dintr-o perspectivă integrator-europeană, cu o

autoritate amplificată de performanță științifică, în lumina ideilor fundamentale consemnate în Raportul România educației, România cercetării. Acest imperativ este impus și de starea actuală a reformei în domeniul educațional, aflat parcă mereu la punctul inițial de demarare, de decalajele apărute în activitatea de educație și formare atât de mult bulversată, schimbările structurale, care ar fi trebuit să transească guvernele, cerință formulată clar de Parlamentul European, întârziind să se contureze, să capete și la noi substanță.

Destructurările ivite în aceste domenii vitale pentru o societate care se intitulează a cunoașterii sunt tot mai pregnante și îngrijorătoare, între altele, în defectuoasa legătură dintre formarea

inițială, formarea profesională continuă și mediul economic atât de grav afectat de criza economică-financiară.

Efectele negative ale acestei lipse de conexiuni sunt vizibile și se resimt în rămânerea în urmă a țării noastre în ceea ce privește participarea adulților la formarea continuă. Exprimată din punct de vedere statistic, doar 1,6 la sută este rata cuprinderii la noi, în timp ce media la nivelul Uniunii Europene este 10,8 la sută, iar ținta europeană pentru anul viitor este de 12,5 la sută.

Prezentă la sediul Parlamentului European de la Bruxelles, o delegație din România, formată din profesioniști din țara noastră în mass-media, mediul academic și protecția socială, în fruntea căruia s-a aflat europarlamentarul dr. Daniel Petru Funeriu, vicepreședinte al Comisiei prezidențiale pentru politici în educație și cercetare, al cărui remarcabil prestigiu

științific este bine cunoscut – în cercetare la Technical University München, doctoratul obținut la Universitatea „Louis Pasteur” din Strasbourg – a abordat și tema recunoașterii științifice a formării și cercetării românești de nivel academic. În acest context, s-a apreciat faptul că pentru a putea să accedă în ierarhizările de top cea mai bună universitate românească trebuie să-și tripleze producția științifică. De asemenea, a fost pus în evidență adevărul dureros pentru noi potrivit căruia pentru a putea conta în lumea științifică și pentru a realiza o reformă structurală trebuie acțiune tehnică, asociată, dublată de acțiune politică.

Reorganizarea ciclurilor de învățământ, refacerea procedurilor de evaluare, descentralizarea, atractivitatea carierei didactice, educația timpurie și educația permanentă reprezintă elementele identificate ca fiind necesare pentru vitalizarea ciclului preuniversitar, ca bază a

dezvoltării competențelor de comunicare, de lucru în științe și tehnologie, a competențelor digitale, a celor axiologice, de management al vieții personale și al evoluției în carieră, de exprimare culturală și de a învăța pe tot parcursul vieții.

În opinia dr. Daniel Funeriu, „Societatea noastră nu are niciun fel de capacitate de filtrare a valorilor, ceea ce constituie una din rădăcinile răului de la noi”.

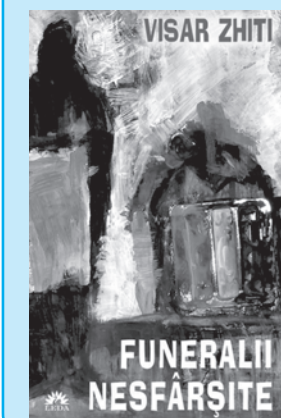
Pentru susținerea formării continue a fost reluată ideea creării unui cont bancar destinat exclusiv utilizării în scopuri privind cariera profesională. Contul ar urma să fie deschis la naștere, fiecărui cetățean, cu o sumă inițială de 500 euro, asigurată de stat. Contul este proiectat să rămână blocat până la 16 ani, vârsta încheierii școlarizării obligatorii, să poată fi alimentat din orice sursă și să fie utilizabil numai pentru formarea profesională pe tot parcursul vieții. O valoroasă idee, care merită să prindă viață.

A.D.

SEARĂ LITERARĂ DEDICATĂ FRANCOFONIEI ÎN INIMA DARDANIEI

Biurul de legătură al României din Pristina a organizat recent, în Aula Bibliotecii Universitare din Pristina, o „serată literară”. Cu acest prilej, studenți și actori kosovari au recitat, în limbile franceză și albaneză, poezii ale unor autori români și albanezi, clasici și contemporani, printre care: George Bacovia, Ioana Trică, Victoria Milescu, Baki Ymeri, Sali Bashota (profesor universitar, poet și director al Bibliotecii Naționale și Universitare din Kosovo), etc. De asemenea, membrii orchestrei școlii de chitară clasică „Vihuela” au interpretat muzică tradițională din România, Franța și Albania.

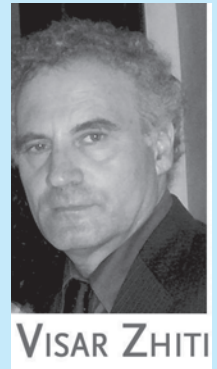
Șeful Biroului a ținut un discurs, în limbile franceză și albaneză, cu privire la importanța francofoniei, a relațiilor țării noastre cu țările francofone, necesitatea intensificării dialogului între culturi și civilizații etc. La acțiune au participat: ambasadoarea Franței (Delphine Borione), primul colaborator al ambasadorului Elveției, profesori universitari de la Universitatea din Pristina, studenți, reprezentanți români din cadrul KFOR, EULEX, OSCE, etc. (Gheorghe BUCURA)

Joi, 9 aprilie 2009, la sediul Uniunii Scriitorilor din Calea Victoriei nr. 115, în prezența autorului Visar Zhiti s-a lansat volumul *Funeralii nesfârșite*.

VISAR ZHITI este scriitorul albanez a cărui viață și operă reflectă, poate, cel mai bine istoria propriei națiuni. El a supraviețuit – fizic, intelectual și emoțional – în perioada comunistă și rămâne unul dintre cei mai populari poeți contemporani din Albania. (**Robert Elsie**, cercetător, critic canadian)

VISAR ZHITI construiește un mozaic surprinzător, în care sunt adunate toate culorile sentimentelor, durerea și ironia, sexul și visul, suferința și frumusețea, ecoul războiului din Balcani și fantomele lui, realul amestecat cu irealul, devenind și mai real, cotidianul răspândit în timp, cu o intensitate și armonie pe care reușesc să le redea doar marii maeștri. (**Elio Miracco**, critic și traducător italian)

VISAR ZHITI

IMAGINAR SAU IMAGINAL: REPUBLICA LUI CARAGIALE ÎN ATLASUL LITERATURII MODERNE (IV)

Conf. univ. dr.
Luiza MARINESCU

În opera lui Caragiale de 10 mai mamițele domnului Goe sosesec la București cu trenul, pentru ca „pușorul” încă nu mai rămână repetent” încă un an. În timpul lui Caragiale, data de 10 mai era considerată **zi națională**, în amintirea faptului că după detronarea lui Cuza Vodă (11 februarie 1866) și după refuzul contelui Filip de Flandra de a veni în România, un plebiscit efectuat în zilele de 2-8 aprilie 1866 îl alegea Domn al României, cu 685.000 voturi, contra a 224, pe Principele Carol I (n. 8/20 aprilie 1839), al doilea fiu al Principelui Karl Anton de Hohenzollern-Sigmaringen. La 10 mai 1866 tânărul domnitor, în vârstă de 27 ani, susținut de Napoleon III și de Bismark, sosesa la București și depunea în Aduanarea Constituantă, prezidată de Manolache Kostaki (ortografiat de Caragiale „Costache”), jurământul de a conduce țara în calitate de domn constituțional. Noua Constituție e promulgată la 1 iulie 1866. La 14 martie 1881 Carol I devenea Rege al României independente. Din relatarea cu iz memorialistic a evenimentelor din *Șah și mat* se poate înțelege că seriozitatea și lipsa ei, profesarea unor promisiuni fără acoperire, așteptarea ajutorului de la alții sunt constante ale elitei politice din Republica lui Caragiale. Conservatorii aveau și oameni devotați precum Petrathe Mănescu, prefectul de Craiova, care se prezintă de urgență la București pentru a fi de folos cabinetului lui Manolache Costache. Supranumit „cloșca cu pui”, acest politician se înconjurase de debutanți în politică precum A. Lahovay și P. Carp și convocase consiliul (Aduanarea Constituantă) pentru hotărâri urgente. Caragiale povestește cum toți cei convocați erau prezenți, numai președintele care îi chemase nu era nicăieri. Toată lumea se agita să-l caute și, într-un târziu, contul Manolache Costache fu descoperit jucând șah cu Ludovic Wiest, violonistul și

compozitorul adus în țară de Alexandru Ghica în 1838 și naturalizat în 1863. Cu greu, într-un târziu, Petrathe Mănescu îl aduce la Consiliu pe Manolache Costache, președintele căruia-i ardea de șah, nu de politică.

Parodia vieții politice românești și a obiceiurilor sale parlamentare este transpusă în decar oriental în Republica lui Caragiale, iar numele miniștrilor este în rezonanță cu „progresul” lumii în care justiția e acuzată de corupție, finanțarea se face nesemnificativ, iar lucrările publice sunt realizate de mânăltă. Țara e guvernată de lideri cu nume predestinate după cum urmează: „Zavrak-pașa, Interne; Bocluc-agr, Externe; Hatâr-Plocon, Justiție; Topf-Loază, Război; Hagi - Buche, Instrucție și Culte; Selemet-Mofluz, Finanțe; Tembel-Efendi, lucrări publice.”

(*Orientale. Două documente* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. II, Editura Național, 2000, p.17) Din punct de vedere imaginal (adică al imaginilor create prin intermediul combinării datelor realității), în Republica lui Caragiale orice schimbare de regim aduce o schimbare de steag și orice vizită oficială presupune pavozare. Ca semn distinctiv al puterii statului, îl este arborat cu prilejul alegerilor (vezi preocuparea personajelor pentru arborarea și numărul steagurilor din *O scrisoare pierdută*) sau cu prilejul vizitelor oficiale (vezi steagulețele tricolore și covorul roșu din joia de pomină, în care Vodă și doamna, plecând în străinătate, trebuie să oprească „25 de minute” în gara din marginea orașelului Z...). Dacă în istorie steagul fusese un simbol al suveranității statului asupra unui teritoriu, având din punct de vedere militar rolul de reper, de recunoaștere și de mărturie a victoriei, sub influența terminologiei apusene în vremea lui Caragiale apar și la noi denumirile de „drapel”, steag pentru trupele terestre și „standard” adică steag pentru trupele călare. **Drapelul** este în opera lui Caragiale un nume imaginar de ziar: „*„Drapelul libertății*”, dirijat de decanul

avocaților” (*25 de minute...* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 267). Cu ocazia unirii din 1859, steagurile Principatelor (cu câte două fâșii orizontale colorate în albastru și roșu pentru Moldova și în albastru și galben pentru Muntenia) fuseseră preschimbate cu „tricolorul național” și „cravata albastră, iar deasupra inscripția ONORE PATRIA și acvila romană purtând crucea în gură”. Abia prin articolul 6 din legea pentru fixarea armelor României din 1867 și prin articolul 6 din legea pentru modificarea armelor țării din 1872 s-a schimbat dispoziția orizontală a benzilor tricolore. (*apud Enciclopedia României* vol. I, *Statul*, Editura Imprimeria Națională, București, 1938, p. 81) Steagul însoțește în Republica lui Caragiale orice sărbătoare de amplasare sau nu, orice moment în care răsună muzica de surle și de trâmbițe sau marșurile de fanfără, creând, din punct de vedere imaginal, o secevență tipică, un cadru literar de scenografie generală.

Condițiile naturale ale Republicii pe care o descrie Caragiale sunt adesea pomenite cu nesfârșită pomire poetică și cu o ignoranță dublată de curajul de a scrie. Pitorescul **relief și hidrografia** devin subiect de reclamă turistică pentru preoții, care se străduiesc să își dovedească priceperea: „Tare în istorie, dar mai tare la geografie” este irmonahul Nifon care, în *Din foloasele tiparului*, este un exemplu de falsă erudiție. El se străduiește să realizeze la Ploiești, la tipografia „Progresul” din „strada Științei nr. 1”, o broșură intitulată „Preumblările la Sinaia sau descrierea pe scurt a pozițiilor celor mai frumoase ale Sinaiei, care se pot vedea în apropiere”. Descrind mănăstirea Sinaia, care „datează de prin secolul XV”, autorul confundă Orientul cu Occidentul, scrie că Africa se afla undeva în Orient și precizează că „fondatoarele său (al mănăstirii) a fost spătarul Mihai Cantacuzino, care-i dete și numirea de Sinaia, după numele mănăstirii Sinaia... din Orient... (Africa)...” (*Din*

foloasele tiparului II în I. L. Caragiale *Opere*, vol. II, Editura Național, 2000, p. 39). **Vegetația și fauna** melegurilor descrise se referă la împrejurimile Castelului Peleș. Mitologia îi joacă feste clericului literat, iar Adam în viziunea lui are o vilă în mijlocul Paradisului asemănătoare cu amintita casă de vânătoare. „Câteva minute mai sus se afla casa de vânătoare, construcție prea plăcută și curioasă, înconjurată de flori, brazi, cascade. Această vilă, situată aici în mijlocul frumuseților naturale și departe de zgomotul

unor denumiri geografice aduc ghinion gazetelor, care își recomandă „évitex les noms géographiques!” (*Varietăți geografice de la Zanzibar la Salonic și înapoi* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. II, Editura Național, 2000, p. 46).

Orașul devenise în secolul Republicii lui Caragiale un simbol al societății care progresa pe tărâmul capitalismului incipient. **Satul** rămăsese un loc în care conservatismul de tip feudal persista. Migrația de la sate către orașe se producea masiv, căci majoritatea celor care erau săraci sperau că

era exprimată în Republica lui Caragiale de orologii de ultimă generație. Gările sunt dotate cu ceasuri marca CFR, care devenise simbol al preciziei și al exactității. Nu întâmplător schipa *C.F.R.* este un exemplu de cronometrare a modernității conjugate și a preciziei într-o relație: povestitorul își pierde audiența de îndată ce se dovedește că șeful, cu care Mița plecase în voiaj, era chiar fratele ei. (*C.F.R.* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 329) **Orașele principale** ale țării se puteau emancipa numai dacă

era exprimată în Republica lui Caragiale de orologii de ultimă generație. Gările sunt dotate cu ceasuri marca CFR, care devenise simbol al preciziei și al exactității. Nu întâmplător schipa *C.F.R.* este un exemplu de cronometrare a modernității conjugate și a preciziei într-o relație: povestitorul își pierde audiența de îndată ce se dovedește că șeful, cu care Mița plecase în voiaj, era chiar fratele ei. (*C.F.R.* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 329) **Orașele principale** ale țării se puteau emancipa numai dacă

era exprimată în Republica lui Caragiale de orologii de ultimă generație. Gările sunt dotate cu ceasuri marca CFR, care devenise simbol al preciziei și al exactității. Nu întâmplător schipa *C.F.R.* este un exemplu de cronometrare a modernității conjugate și a preciziei într-o relație: povestitorul își pierde audiența de îndată ce se dovedește că șeful, cu care Mița plecase în voiaj, era chiar fratele ei. (*C.F.R.* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 329) **Orașele principale** ale țării se puteau emancipa numai dacă

era exprimată în Republica lui Caragiale de orologii de ultimă generație. Gările sunt dotate cu ceasuri marca CFR, care devenise simbol al preciziei și al exactității. Nu întâmplător schipa *C.F.R.* este un exemplu de cronometrare a modernității conjugate și a preciziei într-o relație: povestitorul își pierde audiența de îndată ce se dovedește că șeful, cu care Mița plecase în voiaj, era chiar fratele ei. (*C.F.R.* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 329) **Orașele principale** ale țării se puteau emancipa numai dacă

era exprimată în Republica lui Caragiale de orologii de ultimă generație. Gările sunt dotate cu ceasuri marca CFR, care devenise simbol al preciziei și al exactității. Nu întâmplător schipa *C.F.R.* este un exemplu de cronometrare a modernității conjugate și a preciziei într-o relație: povestitorul își pierde audiența de îndată ce se dovedește că șeful, cu care Mița plecase în voiaj, era chiar fratele ei. (*C.F.R.* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 329) **Orașele principale** ale țării se puteau emancipa numai dacă

era exprimată în Republica lui Caragiale de orologii de ultimă generație. Gările sunt dotate cu ceasuri marca CFR, care devenise simbol al preciziei și al exactității. Nu întâmplător schipa *C.F.R.* este un exemplu de cronometrare a modernității conjugate și a preciziei într-o relație: povestitorul își pierde audiența de îndată ce se dovedește că șeful, cu care Mița plecase în voiaj, era chiar fratele ei. (*C.F.R.* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 329) **Orașele principale** ale țării se puteau emancipa numai dacă

era exprimată în Republica lui Caragiale de orologii de ultimă generație. Gările sunt dotate cu ceasuri marca CFR, care devenise simbol al preciziei și al exactității. Nu întâmplător schipa *C.F.R.* este un exemplu de cronometrare a modernității conjugate și a preciziei într-o relație: povestitorul își pierde audiența de îndată ce se dovedește că șeful, cu care Mița plecase în voiaj, era chiar fratele ei. (*C.F.R.* în I. L. Caragiale *Opere*, vol. I, Editura Național, 2000, p. 329) **Orașele principale** ale țării se puteau emancipa numai dacă

Programele Televiziunii *România de Mâine* și *RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 13 aprilie 2009

06:00 *Academica – Ateneul artelor* (r)
 07:00 **Un răspuns pentru fiecare.**
 Emisiune de Simona Șerban
 07:30 *Deutsche Welle* (r)
 07:50 *Promo*
 08:00 **Lauri pentru liceeni** (r)
 08:30 **Virtuți și vicii – Preluare TVRM Cultural**
 09:00 **Românul, cetățean european – Preluare TVRM Cultural**
 09:20 *Promo*
 09:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 11:20 *Promo*
 11:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar:** Lumea tehnologiei (ep. III)
 14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 **Café concert.** Emisiune de Sorin Petre
 15:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 17:20 *Promo*
 17:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 19:20 *Promo*
 19:30 **Haretiștii.** Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 **Apel telefonic.**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 21:30 **Dialog, știință, religie.**
 Emisiune de Carmen Fulger
 22:00 **Lumea văzută de aproape.**
 Emisiune de Neagu Udriu
 23:00 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 04:00 **Apel telefonic** (r)
 05:00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)

MARȚI – 14 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Cronica scepticului** (r)
 06:40 **Întâlnire cu folclorul** (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 **Haretiștii** (r)
 08:30 **Nimic fără lege – Preluare TVRM Cultural**
 09:00 **Gândești, deci există – Preluare TVRM Cultural**
 09:20 *Promo*
 09:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 11:20 *Promo*
 11:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:20 *Promo*
 13:30 **Invitatul de la ora 13.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 **Din sălile de concerte.**
 Emisiune de Mihai Darie
 15:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 17:20 *Promo*
 17:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 19:20 *Promo*
 19:30 **Ani de liceu.** Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 20:30 **Cronica ST.** Emisiune de Cristian Român
 21:00 **Academica – Istoria care doare.**
 Emisiune de Mircea Dogaru
 22:00 **Din lumea cu doruri multe.**
 Emisiune de Florin Racoci
 23:00 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)

TVRM Cultural

LUNI – 13 aprilie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Deutsche Welle* (r)
 07:00 **Muzică populară** (r)
 07:30 **Societatea Națională *Spiru Haret* (r)**
 08:00 **Teatru școlar**
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 **Aplauze pentru haretiști** (r)
 09:00 **Clubul liceenilor** (r)
 10:00 **Știință și spiritualitate** (r)
 11:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
 13:00 **Academica: cărți și probleme** (r)
 14:00 **Ecumenica** (r)
 15:00 **Arta documentarului**
 16:00 **Cronica scepticului**
 16:30 **Mapamond cultural**
 17:00 **Amfitrion Corina**
 18:00 **Serial cultural de seară**
 19:00 **Scena ca istorie**
 20:00 **Comorile orașului**
 20:30 **Muzică populară**
 21:00 **Cultura unei generații**
 22:00 **Concert de orgă**
 22:27 **Poeți și poeme**
 22:30 **Film artistic românesc**
 23:50 *Promo*

MARȚI – 14 aprilie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 **Mapamond cultural**
 07:00 **Muzică populară** (r)
 07:30 **Capcana timpului**
 08:00 **Teatru școlar**
 08:27 **Poeți și poeme**
 08:30 **Serial cultural de seară** (r)
 09:30 **Gândești, deci există** (r)
 10:00 **Amfitrion Corina**
 11:00 **Cooltura unei generații**
 12:00 **Concert de muzică sacră**
 13:00 **Invitatul de la ora 13 - direct**
 14:00 **Ileana Șipoteanu vechi melodii**
 14:30 **Lecturi din Caragiale**
 15:00 **Arta documentarului**
 16:00 **Parodi press** (r)

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

Aveți întrebări la care doriți să primiți lămuriri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opinie naționale!* Tot aici veți găsi și răspunsurile. Transmiteți corespondența dumneavoastră la adresele:
 • Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București
 • e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opinionationala@yahoo.com
 Telefoane: 021.316.97.91 (telefon și fax)
 021.316.97.85; 021.316.97.86; 021.316.97.87 – interioare: 168 și 169

04:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs (r)
 05:00 **Arta de a trăi** (r)

MIERCURI – 15 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
 06:40 **Din sălile de concert** (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 **Ani de liceu** (r)
 08:30 **Aplauze pentru haretiști – Preluare TVRM Cultural**
 09:00 **Comorile orașului – Preluare TVRM Cultural**
 09:20 *Promo*
 09:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 11:20 *Promo*
 11:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar:** Lumea tehnologiei (ep. IV)
 14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 **Café concert.** Emisiune de Sorin Petre
 15:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 17:20 *Promo*
 17:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 19:20 *Promo*
 19:30 **Performerii în arenă.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 **Academica – Economia, pentru cine?**
 Emisiune de Ilie Șerbănescu
 21:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 21:30 **Părinți și copii.** Emisiune de Dan Mironescu
 22:30 **Popasuri de suflet.**
 Emisiune de Violeta Sereciu
 23:00 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)
 04:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
 05:00 **Agricultura și alimentația** (r)

JOI – 16 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
 06:40 **Din sălile de concert** (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 **Performerii în arenă** (r)
 08:30 **Preluare TVRM Cultural**
 09:20 *Promo*
 09:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 11:20 *Promo*
 11:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar.** Realizator Sorin Bejan
 14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Andrei Firiță la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu
 15:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 17:20 *Promo*
 17:30 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 19:20 *Promo*
 19:30 **Lauri pentru liceeni.**
 Emisiune de Cristina Matei
 20:00 **Profil spiritual.** Emisiune de Valeriu Răpeanu
 21:00 **Cărți în instanță.** Emisiune de Florin Rotaru
 22:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 80)
 23:15 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)
 04:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs (r)

16:30 Mapamond cultural

17:00 **Gândești, deci există**
 17:30 **Clubul diplomatilor** (r)
 18:00 **Serial cultural de seară**
 19:00 **Cultura corpului**
 20:00 **Nimic fără lege**
 20:30 **Muzică populară**
 21:00 **Ferestrele memoriei**
 22:00 **Muzică clasică**
 22:20 **Poeți și poeme**
 22:30 **Film artistic străin** (r)
 23:30 *Promo*

MIERCURI – 15 aprilie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 **Mapamond cultural**
 07:00 **Muzică populară** (r)
 07:30 **Muzică clasică** (r)
 08:00 **Teatru școlar**
 08:20 **Poeți și poeme**
 08:30 **Serial cultural de seară** (r)
 09:30 **Miorița – ediție specială**
 10:00 **Academica – ateneul artelor** (r)
 11:00 **Filmul și istoria** (r)
 11:30 **Aplauze pentru haretiști** (r)
 12:00 **În căutarea folkului pierdut** (r)
 13:00 **Adevăratele stele** (r)
 14:30 **Comorile orașului** (r)
 15:00 **Arta documentarului**
 16:00 **Miorița – ediție specială**
 16:30 **Mapamond cultural**
 17:00 **Amfitrion Corina**
 18:00 **Serial cultural de seară**
 19:00 **Profil spiritual**
 20:00 **Un actor și rolurile sale**
 20:30 **Muzică populară**
 21:00 **Echipele „Gusti”**
 22:00 **Virtuți și vicii**
 22:28 **Poeți și poeme**
 22:30 **Ileana Dumitrescu și invitații săi**

JOI – 16 aprilie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 **Mapamond cultural**
 07:00 **Muzică populară**
 07:30 **Vorbiri, scrieri românești** (r)
 08:00 **Stele de mâine**
 08:20 **Poeți și poeme**
 08:30 **Serial cultural de seară** (r)
 09:30 **Deutsche Welle** (r)

05:00 **Miorița** (r)
 05:30 **Cronica scepticului** (r)

VINERI – 17 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
 06:40 **Întâlnire cu folclorul** (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 **Unde ne sunt absolvenții Universității *Spiru Haret*.** Emisiune de Mugur Popovici
 08:30 **Echipele „Gusti” – Preluare TVRM Cultural**
 09:20 *Promo*
 09:30 **Concert de muzică sacră.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 10:30 **Popasuri de suflet: Biserica Sfântul Anton.**
 Realizator Violeta Sereciu
 11:28 *Promo*
 11:30 **Film artistic: Mica Prințesă.** Sara (Liesel Matthews) a învățat de la tatăl ei că toate fetițele sunt prințese și că întodeauna trebuie să țină capul sus și să-și păstreze încrederea în forțele proprii. Pe scurt, e o fetiță de 10 ani cu personalitate și aceasta e exact atitudinea care o irită la culme pe rigida Miss Minchin, directoarea internatului în care Sara așteaptă acum întoarcerea tatălui ei din război. Când Sara rămâne orfană, Miss Minchin o transformă în servitoare și încearcă să o umilească cu orice prilej. Sara își găsește refugiu în imaginație și orice ar face Miss Minchin nu-i poate zdruce convingerea că toate fetițele sunt prințese, chiar și când sunt îmbrăcate în zdrențe. În cele din urmă curajul și speranțele ei sunt răsplătite într-un final ca de basm...

13:00 **Concert de orgă.** Emisiune de Dumitru Cucu
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar:** Lumea tehnologiei
 14:00 **Gazonul ferbinte.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 14:58 *Promo*
 15:00 **Din sălile de concerte.**
 Emisiune de Mihai Darie
 15:30 **Popasuri de suflet: Sfânta Mănăstire Căldărușani**
 17:00 **Concert de muzică sacră.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 17:28 *Promo*
 17:30 **Jertfa lui Isus – Mântuirea noastră.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 18:30 **Concert de muzică sacră cu Ileana Șipoteanu,** Emisiune de Dumitru Cucu
 19:00 **Film documentar.** Realizator Sorin Bejan
 19:20 *Promo*
 19:30 **Pulsul pieței.**
 Emisiune de Ramona Ștefănescu
 20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Casă dulce românească – ediție specială.**
 Emisiune de Cătălin Maximciuc
 22:00 **Istorie și istorii.** Emisiune de Mircea Dogaru
 23:30 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)
 04:00 **Apel telefonic** (r)
 05:00 **Profil spiritual** (r)

SÂMBĂȚĂ – 18 aprilie 2009

06:00 **Promo USH**
 06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
 06:30 **Casă dulce românească** (r)
 07:30 **Cronica ST** (r)
 08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Cucu
 09:00 **Exclusiv pentru premianți.**
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:00 **Film artistic: Căătorile lui Culiver**
 11:50 *Promo*
 12:00 **Agricultura și alimentația.**
 Emisiune de Gheorghe Predilă
 12:57 *Promo*

10:00 **Amfitrion Corina** (r)
 11:00 **Profil spiritual / Calendar** (r)
 12:00 **Café Concert**
 12:30 **Echipele „Gusti”** (r)
 13:30 **Casă dulce, românească** (r)
 14:30 **Sisteme de valori în criză** (r)
 16:00 **Parodi press**
 16:30 **Mapamond cultural**
 17:00 **La Hanul Morâritei**
 18:00 **Serial cultural de seară** (r)
 19:00 **Doctor de inimă albastră**
 20:00 **Românul, cetățean european**
 20:30 **Muzică populară**
 21:00 **Istorie și istorii**
 22:20 **Poeți și poeme**
 22:30 **Deutsche Welle**
 23:00 **Clubul diplomaților**
 23:30 *Promo*

VINERI – 17 aprilie 2009

06:00 **Parodi press**
 06:30 **Mapamond cultural**
 07:00 **Muzică populară**
 07:30 **Cafeneaua literară** (r)
 08:00 **Teatru școlar**
 08:20 **Poeți și poeme**
 08:30 **Serial cultural de seară** (r)
 09:30 **Cronica scepticului** (r)
 10:00 **Ileana Dumitrescu și invitații săi** (r)
 11:30 **Casa noastră** (r)
 12:00 **Exclusiv pentru premianți** (r)
 13:00 **Ferestrele memoriei** (r)
 14:00 **Telediclopedia valorilor românești** (r)
 15:00 **Teatru** (r)
 16:00 **Casă dulce românească** (r)
 17:00 **Scena ca istorie**
 18:00 **Cultura corpului**
 19:00 **Oameni care au fost**
 20:00 **Universul cuvintelor**
 20:30 **Vechi melodii**
 21:00 **Ateneul artelor**
 22:00 **Muzică clasică**
 22:20 **Poeți și poeme**
 22:30 **Filmul și istoria**
 23:00 **Aplauze pentru haretiști**
 23:30 *Promo*

SÂMBĂȚĂ – 18 aprilie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 **Concert de orgă** (r)

13:00 **Academica – Știință.**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 14:00 **Vorbiri, scrieri românești – ediție specială.**
 Emisiune de Valeriu Marinescu
 14:30 **Adevăratele stele.** Emisiune de Sorin Lupașcu
 15:58 *Promo*
 16:00 **Clubul diplomaților.**
 Emisiune de Mihaela Mihaileide
 16:30 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu
 17:00 **Ileana Dumitrescu și invitații săi.**
 18:30 **Arta de a trăi.** Emisiune de Mihaela Coveanu
 19:30 **Reportaj despre încondeierea ouălor de Paști**
 20:00 **Paștele – sursă de inspirație în literatură și arta plastică din România.** Emisiune de Ion Dodu Bălan
 21:00 **Reportaj, expoziție icoane.**
 Emisiune de Violeta Sereciu
 21:30 **Film artistic românesc: Singurătatea florilor** (1975). Un medic însingurat, egoist și orgolios, primește, într-o zi, un buchet de flori care-l pune pe jar. Un modest taximetrist, familist și coleg devotat, îl ajută să-l identifice pe expeditor și să se regăsească pe sine. Regia Mihai Constantinescu. În rolurile principale: Radu Beligan, Toma Caragiu, Valeria Gagalov
 23:00 **Fragment din „Requiem” de Mozart.**
 Emisiune de Mihai Darie
 23:30 **Veniți de luați Lumină! – slujba de înviere.**
 Transmisiune directă de la biserica Elefterie din București. Realizator Sorin Bejan
 01:30 **Adevăratele stele** (r)
 03:00 **Academica – Știință** (r)
 04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 19 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Cinepanorama** (r)
 06:30 **Vorbiri, scrieri românești** (r)
 07:00 **Veniți de luați Lumină! – slujba de înviere.**
 Realizator Sorin Bejan
 09:00 **Grădinița fermecată.**
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:00 **Copiii sârbătorește Paștele – ediție specială.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 11:00 **Oul din Vorona.** Emisiune de Dumitru Cucu
 12:00 **Cum vă place?** Emisiune de Violeta Sereciu
 13:00 **Cronica scepticului.**
 Emisiune de Cristian Român
 13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.**
 Emisiune de Ioan Filip
 14:00 **Academica – Ateneul artelor.**
 Emisiune de Mircea Micu
 15:00 **Știți de unde sare ...iepurășul? (I)**
 Emisiune de Viorel Popescu
 16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.**
 Emisiune de Maria Gheorghiu
 17:00 **Din instituțiile statului.**
 Emisiune de George Nicolau
 17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment.
 Realizator Puiu Stoicescu
 19:30 **Doctor de inimă albastră.**
 Emisiune de Dinu Maxer
 20:30 **Societatea Națională *Spiru Haret*.**
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 21:00 **Cânteece de sărbătoare.**
 Emisiune de Georget Nucu
 23:00 **Film artistic: Poartă-te frumos! (Behave yourself)** (SUA, 1951)
 00:00 **Dor de-acasă** (r)
 02:00 **Cum vă place?** (r)
 03:00 **Doctor de inimă albastră** (r)
 04:00 **Miza pe tinerele talente** (r)
 05:00 **Teatral în fotoliul de acasă** (r)

*În emisiunea **Telemfiteatrul Universității *Spiru Haret***, sunt prezentate **Consultanții pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

07:00 *Deutsche Welle*
 07:30 **Muzică clasică** (r)
 08:00 **Teatru școlar**
 08:20 **Poeți și poeme**
 08:30 **Lecturi din Caragiale**
 09:00 **Program pentru copii**
 10:00 **Universul cuvintelor**
 10:30 **Aplauze pentru haretiști**
 11:00 **Concert de muzică sacră – preludiu**
 12:00 **Teatru**
 13:00 **Invitatul de la ora 13(r)**
 14:00 **Nimic fără lege**
 14:30 **Casa noastră**
 15:00 **Istorie și istorii** (r)
 16:30 **Cafeneaua literară**
 17:00 **Exclusiv pentru premianți**
 18:00 **Grădina cu statui / Lumea văzută de sus**
 19:00 **Din lumea cu doruri multe**
 20:00 **Clubul liceenilor**
 21:00 **Film artistic românesc**
 22:20 **Poeți și poeme**
 22:30 **Concert de muzică sacră – preludiu**
 23:30 **Transmisie directă – slujba de înviere**

DUMINICĂ – 19 aprilie 2009

06:00 **Din lumea cu doruri multe** (r)
 07:00 **Știință și spiritualitate**
 08:00 **Stele de mâine**
 08:20 **Poeți și poeme**
 08:30 **Recital muzical**
 09:00 **Ecumenica**
 10:00 **Vorbiri, scrieri românești**
 10:30 **Un actor și rolurile sale**
 11:00 **Café Concert**
 11:30 **Românul, cetățean european** (r)
 12:00 **Grădina cu statui / Lumea văzută de sus** (r)
 13:00 **Virtuți și vicii**
 13:30 **Adevăratele stele**
 15:00 **Societatea Națională *Spiru Haret***
 15:30 **Sisteme de valori în criză**
 17:00 **În căutarea folk-ului pierdut**
 18:00 **Telediclopedia valorilor**
 19:00 **Am venit cu drag la voi**<

Istoria cu învățătură

Românii de astăzi să-și fi pierdut încrederea în românitate?

• Modelele sunt mai necesare ca oricând • Din nefericire, mai ales tineretul nostru este lipsit de cunoștințe privind trecutul nostru și, cu atât mai mult, privind personalitățile din trecut • Există o tendință, la unii, de a „vedetiza” partea negativă și de a ironiza partea pozitivă • Istoria trebuie să fie *sine et studio*, detașată de orice, în afară de adevăr • Un cetățean, dacă nu-și cunoaște limba, nu-și cunoaște istoria și nu-și cunoaște teritoriul, nu-i cetățean! Sunt trei materii esențiale, care n-ar trebui târguite, nici scurtate, ar trebui predate cu toată frumusețea lor și în toată integralitatea lor

Valeriu Râpeanu: *Domnule academician Dan Berindei, suntem chiar în biroul dumneavoastră de la Academia Română, unde pe fereastră se văd și semnele noilor timpuri, clădiri noi, pe care în tinerețea noastră nu le observam. Foarte recent, dumneavoastră ați tipărit un volum intitulat Portrete istorice ale românilor, apărut la Editura Compania, și spuneți pe copertă că aveți portrete de domni, de regi, de eroi, cărturari, oameni politici, literați. Volumul nu este doar o simplă juxtapunere de portrete, pe care dumneavoastră le-ați publicat de-a lungul timpului în presă, și acum le adunați în volum. Volumul pornește dintr-o concepție pe care o spuneți aici, întâi cu o întrebare retorică: „românii de astăzi să-și fi pierdut încrederea în românitate? Cu siguranță nu, spuneți dumneavoastră. Îndură, în schimb, un serios asalt propagandistic menit să-i destabilizeze și să le „revizuiască” istoria, relativizând până la anulare meritele a sute de ani de efort pentru clădirea ființei naționale. Avem exemplu foarte aproape de noi – Eminescu. De fiecare dată, de 15 ianuarie și de 15 iunie, se pornește o campanie anti-Eminescu de teamă să nu se spună prea mult etc., etc. Eminescu este exemplul cel mai concludent.*

Academician Dan Berindei: Vreau să fac o mică precizare. Textul acela nu-mi aparține, restul totul este al meu, dar textul acela este al editurii, dar trebuie să spun că sunt cu totul de acord cu el și, în fond, reflectă exact ceea ce am vrut să transmit prin această carte.

Valeriu Râpeanu: *Pentru că dumneavoastră, în Cuvântul înainte, spuneți: „modelele sunt necesare mai mult ca oricând. Ritmul în care se dezvoltă umanitatea, implicii și țara noastră, s-a intensificat. mutațiile ce au loc în societate și devenirea fiecărui om creează adevărate stări de confuzie. Nici sistemul de învățământ nu le mai poate asigura tinerilor un climat în care fiecare dintre ei să-și poată găsi modelele cuvenite”. În această carte, dumneavoastră vorbiți despre, așa cum am spus, domnitori: Ștefan cel Mare, Neagoe, Mihai Viteazu, Matei Basarab, cărturari ca Miron Costin, Mihu Klein, revoluționari: Lazăr, Tudor Vladimirescu, făuritori ai României moderne, de la Vasile Alecsandri, I.C. Brătianu și alții, domnitori: Cuza, Carol, Carol al II-lea, istorici români, un capitol foarte bogat, oameni de litere: Caragiale, Rebreanu, și oameni politici din prima jumătate a secolului XX. Deci, un evantai foarte larg. Ce v-a determinat să publicați această carte?*

Academician Dan Berindei: Tocmai această dorință de a umple un gol. Din nefericire, mai ales tineretul nostru este lipsit de cunoștințe privind trecutul nostru și cu atât mai mult privind personalitățile din trecut. Sau ele apar într-o formă distorsionată, adică dat exemplu cu Eminescu și nu e singurul. Există chiar o tendință la unii de a „vedetiza” partea negativă și de a ironiza partea pozitivă. Așa că, am realizat această carte cu gândul de a fi un fel de îndreptar, un fel de „trezitor” dacă vreți, al unor conștiințe. Am considerat că este necesar ca tinerii, repet, mai ales, să aibă un contact direct cu o scurtă prezentare biografică a acestor personalități care, în fond, ne-au marcat însăși existența. Ele ne împodobesc întreaga istorie. Și acesta a fost sensul demersului meu.

Valeriu Râpeanu: *Considerați că ceea ce imediat după ‘90 s-a spus: „rescrierea istoriei”, era ceva pozitiv? Nu atenta la valorile istoriei naționale?*

Academician Dan Berindei: Într-adevăr, problema aceasta a rescrierii istoriei a fost o chestiune care, pe undeva, evident, era necesară, să se procedeze la anumite clarificări, dar nu la o rescriere a istoriei. Oarecum, „odată cu apa din baie, s-a aruncat și copilul”. Și s-a creat o stare întreagă de confuzie, s-a anulat o întreagă istorie, fie ea anterioară, în care s-a amestecat istoria, fie a celor patru decenii cu istoria, fie începând din veacul al XVIII-lea și cu concluziile ei. Așa că, această rescriere a istoriei s-a amestecat după aceea și cu elemente politice, cu interese politice, cu poziții politice, ceea ce este îngăduit într-o știință. Istoria trebuie să fie *sine et studio*, detașată de orice, în afară de adevăr. Ei, asta era marea problemă. Așa că aceasta e situația.

Valeriu Râpeanu: *Pentru că a intrat și a doua dimensiune, aceea a demitizării. S-a spus că în comunism au fost mitizate toate figurile istorice și trebuie demitizate. Or, mitizarea a fost, dacă vreți, un proces obiectiv și n-a apărut după ‘44 și nu numai la noi, ci peste tot.*

Academician Dan Berindei: Și mitizarea exista. Cel puțin în privința lui Ștefan cel Mare, cronicarii au început prin a-l mitiza, numai dacă ne gândim la „*O seamă de cuvinte*”, câte fragmente sunt referitoare la Ștefan, putem vorbi de o mitizare a lui. Și cu mitizarea mai e ceva. De obicei, se mitizează într-adevăr mari personalități. N-a fost mitizat Ștefan Lăcustă, a fost mitizat Ștefan cel Mare ș.a.m.d. Mult hulițul Burebista, iar așa, a fost cel mai mare conducător al dacilor, cu un teritoriu foarte întins, cu străduințe de a organiza acest teritoriu, la condițiile antichității, din vremea aceea, reprezentând o reală primejdie pentru puternicul stat roman. Este o realitate. De aici și până la ostracizarea lui e cale lungă. Și, în general, s-a adoptat o atitudine foarte ciudată, că și cum Mihai Viteazu, Burebista, Bălcescu ar fi fost membri ai Partidului Comunist și care merita a fi aruncați. Nu este chiar așa. Au fost filosofi, e drept, tocmai pentru că erau niște mari personalități, tocmai pentru că mitul lor folosea.

Valeriu Râpeanu: *Dar nu numai în regimul de tristă amintire.*

Academician Dan Berindei: Pentru că, de pildă, Bălcescu a fost împins în față pentru a-i acoperi pe Brătieni. Asta este o realitate. E cazul acum să punem la locul lor pe Brătieni, dar nu să-l coborâm pe bietul Bălcescu. El era la locul lui.

Valeriu Râpeanu: *Dumneavoastră ați scris despre Bălcescu, v-ați ocupat, ați făcut o monografie, din toate punctele de vedere, și al concepției istorice, și al frumuseții stilului... Cum spune Eminescu, Bălcescu este un om deosebit, spune când vorbește de Români sub Mihai Vodă Viteazu, că este un exemplu ca limba românească atunci era perfect formată. E o capodoperă din toate punctele de vedere, de stil, de frumusețe, de probitate.*

Academician Dan Berindei: Nu că sunt eu un îndrăgostit de Bălcescu, dar trebuie să spun că totdeauna lucru ăsta mă frăpăza la el, orice text al lui Bălcescu, dacă-l deschizi astăzi și-l citești, ai senzația că a fost scris acum o zi, acum două zile, acum trei zile, nu că a fost scris acum 150 de ani în urmă.

Valeriu Râpeanu: *Cum spuneți dumneavoastră, că suntem în anul 2009, e de o mare excitatie științifică. În consecință, nu putem să spunem nu mai există Bălcescu, la fel și Kogălniceanu. Se inventează noi opoziții, sau false opoziții. Exemplul pe care l-ați dat cu Bălcescu. Din nefericire, el moare în 1852, deci opozițiile între ei nu mai există.*

Academician Dan Berindei: Și în afară de aceasta, atunci, din păcate, s-au cultivat opoziții. Că au fost momente de tensiune sau de conflict între Bălcescu și radicali – Brătienii, dar au fost cu totul temporare și, cel puțin în ultimii ani, înțelegerea a fost perfectă între ei. Or, lucrul acesta era acoperit. Asta era un lucru care trebuia rescris și îndreptat, dar nu cu aruncarea dincolo de bord.

Valeriu Râpeanu: *Deci, problema mitizării nu s-a pus după ‘44, au fost lucruri care s-au desfășurat în mod firesc, istoria a ales. Întai au ales cei care „nu știu să scrie”, până la un moment dat, după aceea, cei care au scris această istorie. În cartea dumneavoastră aveți, așa cum am spus, un număr de domnitori. Care dintre ei, credeți că au marcat mai mult viața României?*

Academician Dan Berindei: Oarecum i-am ales tocmai considerând că au marcat viața României: Ștefan, Mihai, Neagoe –pe târâmul culturii, prin învățăturile sale și prin Biserica episcopală de la Curtea de Arges. Matei Basarab... turcii n-au îndrăznit să acționeze contra lui, pentru că-si formase o forță armată foarte puternică, care, după aceea, în ultima parte a domniei, a trecut la răcoale și i-a amărât bătrânețile, dar oricum o mare personalitate. I-am ales tocmai pe cei pe care i-am considerat emblematici dintre domnitori. Pentru că, în general, cartea e orientată spre veacuri mai apropiate – XVIII, XIX, XX.

Valeriu Râpeanu: *Dar aveți și doi frunțași revoluționari și un învățător în pragul epocii moderne: Horea, Vladimirescu și Gheorghe Lazăr.*

Academician Dan Berindei: Tot așa, un triptic semnificativ: Horea, care trezește semnalul trezirii Transilvaniei, Tudor, care, pe o nouă scară și la o altă dimensiune, este conducătorul cu foarte multă înțelepciune a acțiunii revoluționare din 1821. Eu rămân într-o admirație, m-am și ocupat de el, rămân în admirație și astăzi față de Vladimirescu. A avut puterea de a fi și un cărturar, citea, patru ani după apariție, lucrarea lui Petru Maior, lucrare care era totuși lucrare savantă, privind începuturile românilor în Dacia. A reușit să stăpânească limba germană în așa măsură încât să câștige un proces la Viena. Evident, că se descurca și în grecește, în rușești, și în turcește, în măsură de a comunica. În afară de aceasta, în acțiunile lui politice interne și externe, iar așa a dat dovada unei înțelepciuni moderne absolut remarcabile. Și în sfârșit, Lazăr, cel de-al treilea al tripticului, e trezitorul culturii naționale.

Valeriu Râpeanu: *La un moment dat, dumneavoastră faceți o largă deschidere către cultură. Făuritori ai României moderne, începeți cu Vasile Alecsandri, alături de Ion Axente Sever, de Nicolae Bălcescu, dar și de I.C. Brătianu, de Lascăr Catargi, de Heliade Rădulescu, Ion Ghica, Ana Ipătescu, Kogălniceanu, Moș Ion Roată, C.A. Rosetti și Mircea Băldieru.*

Academician Dan Berindei: După cum remarcăți, i-am ales de tot felul. De la Ana Ipătescu, săraca, atât de nedreptățită astăzi, încât i s-a luat Bulevardul...

Valeriu Râpeanu: *Dar să știți ceva, tabloul celebru al lui Ciucurencu nu figurează în expunerea permanentă a Muzeului de Artă. Am avut acolo o emiștine cu Dan Hăulică, colegul dumneavoastră de Academie, care a protestat pe loc când a văzut, pentru că valoarea acestui tablou, din punct de vedere pictural, este extraordinară. El spune că este comparabil numai cu Delacroix, ca valoare artistică vorbind, și este scos din motive conjuncturale. Vedeți un exemplu de rescriere.*

Academician Dan Berindei: Și, în afară de aceasta, cei care au întreprins această acțiune potrivnică Anei Ipătescu nu țin seama de faptul că în momentul acela acțiunea ei a avut un răsunet extraordinar. S-a tipărit la Viena o broșurică de câteva pagini, în zeci de mii de exemplare, și s-a difuzat, cu fapta Anei Ipătescu. Totuși, să ne gândim, în vremea aceea, mai ales femeile, nu erau chiar așa pe prim plan la acțiunile politice și revoluționare. Ea a dovedit acest lucru și merita să fie respectată. Să i se ia jumătate de bulevard, dar să i se lase jumătate de bulevard...

Valeriu Râpeanu: *Iar tabloul lui Ciucurencu nu poți să-l scoți dintr-un muzeu. Facem exact același lucru, dar cu alții.*

Academician Dan Berindei: Asta cu Ana Ipătescu. După aceea, mari personalități politice: Brătianu, Kogălniceanu, Bălcescu - nu mai vorbesc, dar și oameni mai mărunți, ca Ion Roată, ca Mircea Mălălieru, din altă categorie socială, reprezentanți ai țărănimii din vremea aceea, care au dat dovadă de foarte multă înțelepciune și în Comisia proprietății din ‘48 și în Adunările Ad-hoc din ‘57. Deci, am vrut să fie și ei acolo, printre reprezentanți. Și aș mai vrea să evidențiez un lucru, ceea ce este interesant, că acești oameni, o bună parte dintre ei sunt, pe de o parte, luptători pentru a făuri România, iar pe de altă parte, sunt cărturari, sunt oameni de cultură, sunt scriitori. Adică cele două planuri se intersectau. Vedeți, dacă gândim la zilele noastre, putem să fim puțini triști, nu mai avem astfel de personalități, care să joace acest dublu rol, din păcate. Viața politică ar avea nevoie de astfel de personalități, care să afirme această țară la alte dimensiuni.

Valeriu Râpeanu: *Primul mare ziarist român este, totuși, Kogălniceanu. Programul Daciei Literare este un program coerent, primul program cultural din istoria noastră.*

Academician Dan Berindei: Primul ziarist modern este Rosetti.

Valeriu Râpeanu: *Kogălniceanu spune în 1855, pentru prima dată, „presa este a patra putere în stat”, a avut o viziune modernă, și a racordat cultura română la dezvoltarea romantismului.*

Academician Dan Berindei: Și, totodată, și Kogălniceanu și Bălcescu sunt primii istorici moderni pe care-i avem. Pe de o parte, făurea România, pe de altă parte, făurea cultura națională la dimensiuni nemaiîntâlnite până atunci.

Valeriu Râpeanu: *Deci, trebuie să avem în vedere ceea ce ați spus dumneavoastră, o simțeză dată pe plan social, politic, cât și cultural, toate convergente pe principiul vaselor comunicante. Apoi, veniți, pornind de la ultimul domn, Barbu Știrbei, până la Carol al II-lea, regele controversat. Pentru că dumneavoastră nu omiteți în această carte nici personalitățile care au stărnit, stărnesc și vor stărni controverse.*

Academician Dan Berindei: Ca orice om și ca orice personalitate, are o parte negativă și o parte pozitivă. Carol al II-lea rămâne un rege al culturii. Ne aflăm la Academie, Academia a fost salvată, pe plan financiar, de regele Carol al II-lea, în ultimii ani ai domniei lui, adică s-a dat un fond pentru cultură foarte important, și o bună parte a fost alocată Academiei, pentru că Academia fusese expropriată după Primul Război Mondial, deci pierduse bunurile, așa că puterea ei economică era foarte slabită și acest gest regal a fost salvator la momentul respectiv.

Valeriu Râpeanu: *Apoi, Editura Fundațiilor Regale i-a ajutat foarte mult pe scriitori, chiar pe cei tineri.*

Academician Dan Berindei: Iar dacă vorbim de București, ne gândim la salba de lacuri, era tot de domeniul lui, ținea de domeniul lui și ținea foarte mult la ea...

Valeriu Râpeanu: *Ținea foarte mult la ea, era o mândrie pentru el că a făcut lucrul ăsta, pentru că se ocupase personal de realizarea ei.*

Academician Dan Berindei: Apoi cele două statui, pe care astăzi le-am pierdut, Carol I și Ferdinand, realizate de Mestrovici, n-a rămas de la Mestrovici decât statuia lui Ionel Brătianu.

Valeriu Râpeanu: *Și, totuși, începutul sistematizării Bucureștiului...*

Academician Dan Berindei: Sigur, și asta... Am vrut să elimin această stupidă opunere între Cuza și Carol I. Eu consider că ei se completează, se urmează; Cuza se dă la o parte, ca să facă loc prințului străin, obiectiv stabilit de Adunările Ad-hoc. Și, de asemenea, se străduiește să nu-i facă niciun fel de greutăți, pentru că, la un moment dat, venise ducele de Gramaux, ambasadorul Franței la Viena, și-l provoca să intre într-un mic complot în preajma lui ‘70, pentru înlăturarea succesorului lui Carol, ceea ce el a refuzat. El nu a fost de acord.

Valeriu Râpeanu: *Și, în plus, a refuzat scaunul de deputat, mergând și până la a doua generație. Vedeți scrisoarea foarte frumoasă a băiatului*

lui Cuza către Beldiman, este publicată și în Almanahul Adevărului, în care el refuză, tot așa, să fie ales deputat, și cu această ocazie spune clar: „ceea ce a făcut părintele meu, nu poate trece asupra mea”. E o scrisoare de o mare înălțime spirituală și de o mare frumusețe. Dumneavoastră ați menționat reformele, aproape toate reformele fuseseră făcute de către Cuza.

Academician Dan Berindei: Nu a vrut complicații, este foarte adevărat. În privința reformelor, este adevărat, subliniez că așa este, chiar baza de reforme se realizează atunci, în cei șapte ani. După aceea, Carol continuă, dar continuă într-un răgaz mult mai mare, într-o domnie lungă ca a lui Ștefan, peste patru decenii.

Valeriu Râpeanu: *Aproape trei ani de zile, Cuza domnește cu două guverne, cu mijloacele de comunicație de atunci, era cu totul altceva, nu era ușor deloc.*

Academician Dan Berindei: Era o complicație cumplită.

Valeriu Râpeanu: *Ca urmare, Carol preia, deci are o bază.*

Academician Dan Berindei: Și după aceea, pe Carol am ținut să-l prezint mai ales sub aspectul acesta al marii seriozități a domniei lui, a omului refuz, a omului care a introdus în această țară, ceea ce are nevoie, din păcate, și astăzi, seriozitate, punctualitate.

Valeriu Râpeanu: *Spune și Iorga în „Sub trei regi”, îi face un foarte frumos portret.*

Academician Dan Berindei: Dăruia oamenilor politici câte un ceas, nu întâmplător, sublinia necesitatea punctualității.

Valeriu Râpeanu: *Intr-o țară cu comportări foarte ușurate, nu i s-a cunoscut nicio legătură, avea o severitate care mergea, de cele mai multe ori, până la absurd. Chiar în această distanță pe care o aborda.*

Academician Dan Berindei: Da, practic, a folosit, a fost un model util, și apoi a fost un slujitor al independenței. Era o ambiție personală, în primul rând să obțină independența și s-a implicat întrul totul în direcția aceasta. Sigur că, până la urmă, a fost drama divorțului lui de țară prin orientarea lui spre Germania, pe undeva de înțeles, dar pentru că într-adevăr Germania apărea atunci ca marea putere care nu putea fi învinsă, dar s-a supus totuși sistemului constituțional și a cedat în fața reprezentanților partidelor, deși având sprijinitori, ar fi putut da o lovitură de stat. A murit de inimă rea, dar s-a spus. Și, după aceea, Ferdinand, care din nou nu uită ceea ce a spus el lui Carp, când acesta i-a reproșat intrarea în război, și i-a spus că: „niciodată un Hohenzoller nu a fost niciodată învins”, Carp i-a replicat: „te înșeli, iată un Hohenzoller care s-a învins”. El se învinsese pe el, sigur că nu i-a fost ușor unui om care a venit matur în țara asta și care s-a născut în altă parte, ca să intre în război cu țara lui de baștină.

Valeriu Râpeanu: *Nu putem să-l învinuim pe Carp, dar cred că el cam îmbătrânise în momentele acelea, și ceea ce a spus atunci - „am ațalia băieți, îi dau pe toți, doresc să fiu învins”- era totuși prea mult. Și i s-a și întâmplat, un băiat i-a murit pe front.*

Academician Dan Berindei: Deci, în gândul acesta m-am ocupat de acești șefi ai statului modern, pentru că, în general, cartea se ocupă mai ales de perioada modernă și contemporană.

Valeriu Râpeanu: *Dumneavoastră aveți aici un foarte bogat capitol de istorici români, istorici care, bine începeți cu Șincai și ajungeți la contemporanii noștri, să spunem Dionisie Pippidi, Elian, Căndea, George Popra, Vasile Netea etc., oameni pe care și noi i-am cunoscut. Cu acești istorici s-a întâmplat un lucru, după ‘48. A fost, sigur, nu putem face distincții cantitative, dar în funcție de breasla, domeniul care a fost cel mai cumplit lovit de epurări.*

Academician Dan Berindei: Dacă ne gândim numai la Academia Română, unde ne găsim acum, Secția de istorie a fost aproape decimată. În primul rând, doi morți în închisoare la Sighet: Gh. Brătianu și cu Lapedatu, iar secția, pur și simplu, n-a mai existat în 1948. N-au rămas decât Andrei Rădulescu și atât. Restul a fost reconstituit.

Valeriu Râpeanu: *Sigur, dispărând din ea Ion Nistor, Silviu Dragomir, Constantin C. Giurescu, P.P. Panaitescu...*

Academician Dan Berindei: Și nu numai dispărând, aproape toți s-au dus la Sighet, cinci ani de zile, cei pe care, de altfel, i-am evocat aici.

Valeriu Râpeanu: *Și, pe urmă, reîntrarea lor a fost destul de dificilă.*

Academician Dan Berindei: Unii au reușit. Giurescu a reușit prin persistența și voiața lui de moșnean. Îmi spuneva odată, legat de casa din Berzei, care din păcate nu mai există astăzi, pe care o recăpătase, și l-am întrebat cum a reușit, și mi-a spus că, dăduse, o cifră extraordinară, 10-15-20 de petiții succesive, insista ca un moșnean care-și cere dreptul lui, până când a reușit.

Valeriu Râpeanu: *Și P.P. Panaitescu a fost a doua oară arestat, au avut de tras. Dar rămâne această lovitură dată, în 1948, pe toate planurile: învățământ, institute de cercetări, Academie, dreptul de a publica, adică, mai ales, ni s-a luat dreptul de a publica. Noi eram în anul 1950 la Facultatea de litere și țin minte cum ni se vorbea, chiar la Facultate, despre Constantin C. Giurescu. Nu vreau să spun numele, a murit, Dumnezeu să-l ierte, aproape că nu era considerat istoric, dacă vă puteți imagina. Deci, dintr-odată erau scoși definitiv.*

Academician Dan Berindei: În cazul lui Giurescu a fost o reparație meritată. În cazul altora, nu. Mai târziu, au fost acceptați la publicare, chiar dacă n-au mai ajuns la Academie, dar oricum s-au publicat. Despre această parte consacrată istoricilorăș vrea să spun un lucru. Pe mulți i-am cunoscut și am introdus în portretele lor și o notă personală, impresia mea asupra personalității respective. Iar, după aceea, am introdus, sigur, marii istorici, Xenopol, Iorga, Gh. Brătianu ș.a.m.d., am introdus și pe unii de dimensiuni mai modeste, Netea sau Potra, dar care, totuși, au jucat un rol, în vremea tinereții mele, în special. Ei n-au fost de mari dimensiuni, dar au avut și ei contribuția lor. Și, având avantajul că i-am cunoscut, am ținut totuși să le creionez portretul, ca să rămână. Bezicony, de exemplu, era un om foarte ciudat și extraordinar în felul lui. Își vânduse o casă, ca să scoată o revistă de istorie, în perioada interbelică, despre trecutul nostru, la Chișinău. Era un autodidact, dar un pasionat, am lucrat cu el alături, un număr de ani, în colectivul pentru bibliografia Periodicelor. Și l-am cunoscut foarte de aproape, avea o pasiune pentru trecut teribilă: să scormone, să cerceteze, să caute și să reconstituie...

Valeriu Râpeanu: *Ceea ce iarăși este un lucru foarte serios și exemplar, așa spune. Tocmai asta vreau să subliniez și eu, pe unii dintre ei i-ați avut profesori. Ei evocați pe Victor Papacoste, îl evocați pe Constantin C. Giurescu, îl evocați și pe Moisił, pe care l-ați avut profesor la liceu, și nu știam că el a fost multă vreme profesor de liceu. Deci, rămân modele și în felul în care dumneavoastră i-ați cunoscut, student fiind. Și pentru unii dintre ei ați fost chiar ultimele serii. Pentru că ei, din 1947, n-au mai existat.*

Academician Dan Berindei: Eu am avut norocul că am încheiat cu profesori deosebiți, de mari dimensiuni.

Valeriu Râpeanu: *Ei, din 1947, n-au mai predat. Au venit alții. Se instaurăază „era Mihai Roller”. Eu nici nu știu, vă întreb acum, Roller o fi predat?*

Academician Dan Berindei: Nu, nu a predat niciodată. Roller era un tip. În fond, trebuia să-i fac și lui un fel de portret, ca să rămână. Ce se întâmplă, era un tip inteligent, dar de-o incultură deosebită. Vorbea de Imperiul austro-ungar în secolul al XVIII-lea, cu o nonșalanță perfectă spunea niște lucruri contrarii cunoștințelor elementare, ca să zic așa. Dar era inteligent. Pe de altă parte, sigur că el a fost genial cel rău și a avut o putere nemăsurată. În ierahie era al treilea. Erau Chișinevschi, Răutu, Roller... Și lucrul acesta s-a văzut și pe plan practic, dacă, vezi, au reușit,

prin 1952-1953, să scoată nu știu câte volume de documente medievale, documentele ‘77, ca pe bandă rulantă. Evident, pline de greșeli și în condiții penibile, din punct de vedere științific, dar efortul material era realizat. Noi, astăzi, scoatem câte două-trei volume de documente medievale pe an și suntem bucușoi dacă ne-a ieșit lucrul acesta. El atunci a scos așa, pe bandă rulantă, dar, sigur, la un nivel penibil. Iar, pe de altă parte, sigur că a fost stăpânul tuturor institutelor, el făcea și desfăcea contracte...

Valeriu Râpeanu: *Dar și a scos primul manual. Noi eram în liceu. Dumneavoastră ați terminat studiile cu marii profesori, noi i-am avut pe „ei”. Deci, am prins primul manual de istorie, Manualul de istoria României, iar profesorii de istorie erau obligați să explice de ce se zice istoria României...*

Academician Dan Berindei: Și după aia, se spunea Istoria R.P.R., ediția următoare.

Valeriu Râpeanu: *Cred că se edita tot timpul, mai ales că învățământul luase o mare dezvoltare. Aceasta era un fel de biblie, era, sigur, și sfârșitul lui. Eu îmi amintesc că, eram un foarte tânăr secretar de redacție, la Gazeta literară, și ne-a trimis un articol Nicolae Moraru despre Roller, când a murit. Și noi mai încercat, era Zaharia Stancu, Mihai Petroveanu, erau ceva laude, nu știu cum să spun, puțin spus laude. Și era un necrolog în care scria ce-a făcut, cititorul... Și noi am încercat să-l mai ponderăm. Știți cum se întâmplă de obicei, cel mai tânăr trebuia să suporte discuția. Și-am discutat. Dar în timp ce discutam, să mai taie un epitaf, să mai taie ceva, Mihai Petroveanu, care era redactor șef adjunct, vine la urechea mea și-mi spune: „nu mai vorbi, pentru că articolul iese”. Pe alt telefon, primiseră dispoziție...*

Academician Dan Berindei: Mai ales că moartea lui a fost ciudată, cel puțin. Știu, de pildă, că vorbise Daicovicu cu el în după-amiaza precedentă, spunând că vine la București, și au fixat o întâlnire, și dimineață, când a sosit la București și a sunat acasă la Roller, i s-a răspuns că a decedat. E drept că era ca diabetic. La sedințe bea nu știu câte pahare de apă succesiv, putea să bea și patru-cinci pahare într-o ședință, dar asta nu era un motiv ca să moară așa brusc, ciudat, cu viteză cu care a murit.

Valeriu Râpeanu: *În orice caz, dumneavoastră aici faceți un act de dreptate și prin faptul că aduceți, spuneam, contemporanii noștri, de exemplu Virgil Căndea, care, până de curând, a fost numai la Academie.*

Academician Dan Berindei: Pe el l-am introdus pe ultima sută de metri pentru că, în general, nu sunt decăt cei înecați din viață și, din păcate, li s-a alăturat și el. Sigur, un om de dimensiuni absolut deosebite.

Valeriu Râpeanu: *Ca oameni de literă, dumneavoastră vă opriți la Caragiale, la Rebreanu, în calitate de director, și la George Călinescu. Călinescu a fost scos de la facultate nu odată cu ceilalți, ci în 1949. Noi intram în 1950, nu l-am mai prins, dar am ascultat câteva cursuri. A fost rechemat la catedră, Alexandru Balaci era prodecan și D.C. Nicolescu. L-au adus să țină niște lecții, în care erau și studenții de la Litere și foarte mulți erau, din afară. Asta s-a petrecut în anul 1957-1958. Pe urmă, știți, că el a avut boala care l-deformase, n-a mai ieșit din casă. El a ieșit numai în 1964, când s-a strâns și și-a pus un adevărat corset, ca să vorbească la 75-a aniversare a lui Eminescu. Și ca să spună cuvintele: „Eminescu a fost un geniu, un geniu nepereche”. Era aluzie la un poet contemporan, care spunea „am doi ca Eminescu”. El spunea: „e un mare poet, dar voi, toți ăștia tineri, parcă ați înnebunit”. Asta a vrut el, să iasă totuși, asta a fost în iunie, în martie anul viitor a murit. Transpira foarte mult, dar a vrut el să vorbească despre Eminescu. Cu felul lui teatral. Deci, l-am apucat și noi la cursurile lui foarte frumoase. Acum, ce face foarte bine Eugen Simion e că publică, de la volumul VI, toată activitatea lui Călinescu. O vom avea pe toată, o judecăm așa cum a fost, dar vom vedea ce anvergură a avut el chiar într-un articol de ziar și într-o revistă...Și încheiați cu oameni politici ai primei jumătăți a secolului: Ionel Brătianu, Take Ionescu, Nicolae Titulescu, Iuliu Maniu, Argentinianu și Tătărăscu. Tătărăscu, iarăși o figură controversată, legată foarte mult de Carol al II-lea, dar nu numai de Carol al II-lea.*

Academician Dan Berindei: Și despre care eu, personal, am o părere bună, ca spun așa. Sigur că a avut lipsurile lui, și tot ce doriți, dar, în orice caz, a fost un om politic foarte lucid. De altfel, chiar în timpul războiului când începuseră negocierile, el se pronunța pentru negocieri directe la Moscova, pentru că își dăduse seama că noi eram alocați Uniunii Sovietice.

Valeriu Râpeanu: *Așa a și fost, spuneți și Vișoianu, când a mai apărut după ‘90 la noi, și-au dat seama că ei tratau dimineața la Cairo, el și cu Barbu Știrbei tratau cu americanii și cu englezul, care se duceau, spuneau reprezentatului rus, acela lua instrucțiuni și era același lucru. Tot reprezentantul rus conta.*

Academician Dan Berindei: Evident. Și, în plus, a fost, totuși, în perioada de vârf a dezvoltării economiei – anul 1938, a fost atunci, patru ani, prim-ministru. Vorbesc pe plan economic, pe planul dezvoltării, el a jucat un rol pozitiv. Și, apoi, a fost o frână, cât a putut să fie, în guvernarea de la 6 martie, cât a mai putut întârzia o sentință, care tot a venit, a mai întârziat-o puțin. După aia, a plătit și el, pentru că a fost și el la Sighet. Nu a murit acolo, a murit un an, un an și jumătate după aceea, ca o consecință.